

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejemam mesočno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolna pettivrsta po 20 vin.
Poslano:
 enostolna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-horo. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Naš prestolonaslednik o položaju.

Berlin, 4. julija. (Kor. urad.) Iz New Yorka se piše 10. junija:

D. T. Roche, ki je bival kot poročevalec ameriških listov v avstrijskem glavnem stanu, objavlja vsebino razgovora z Njegovo c. in kr. Visokostjo prevzvišenim gospodom nadvojvodo Karlom Franc Jožefom. Ob tej priliki je izjavil gospod nadvojvoda, da je Avstro-Ogrska nedolžna na vsaki želji ali zahtevi, da se povzroči sedanja svetovna vojna. Njen prvotni korak proti Srbiji je postal potreben, da se ščitijo temeljne narodne pravice in da se konča zločinska agitacija. Svet vé, da je oropala ta agitacija državo splošno ljubljeno dediča prestola in je popolnoma onemogočila, da bi se prezrle okolnosti, v katerih je bil povzročen zločin v Sarajevu. Naj se le enkrat postavi Amerika na mesto te države, naj njeno ljudstvo samo presoja, kakšno zadoščenje bi ono zahtevalo v enakih okolnostih. Srbija je imela priliko, da se opraviči. Pojasnili smo svetu, da ne hlepimo po njeni zemlji; enkrat za vselej smo hoteli končati neznosno vmešavanje v naše notranje razmere. Če bi se bilo dopustilo, da bi se bila monarhija pogajala sama s Srbijo, ki ne bilo prišlo do vojske in bi se bila cela zadeva že zdavnaj končala. Izplača se, da si vedno predočujemo to dejstvo zdaj, ko se je izvor dogodkov nekoliko umaknil v temo. Naravno je, da so Američani vpraševali, zakaj da je Srbija zagrabila za orožje, mesto da bi bila v danih okolnostih odnehala nasproti zmernim zahtevam, ki so nameravale le, da se zagotove naše elementarne narodne pravice. Naravno je, da so se vprašali, zakaj so se mobilizirale ruske sile ob avstrijski meji, ko bi bila le beseda prijateljskega sveta v Srbiji preprečila vojsko. Žal, da se ta beseda dobrega sveta ni izpregovorila, marveč nasprotno, izdalo se je nesrečno povelje, naj se mobilizira, katero povelje je izpremenilo celo Evropo v oboroženi tabor in povzročilo neizmerno gorje nad tistimi, ki se vojskujejo in ki so nevtralni. Jasno hočem izraziti prepričanje, da vodita danes Avstrija in Nemčija obrambno vojsko in da sta se borili več let, da bi jo preprečili in zavlekli. Vaši rojaki naj bi se spomnili na ruske panslavistične vojske v zadnjih dveh desetletjih in na dejstvo, da je bila Rusija tisti, ki je prva mobilizirala ob naši meji in potem bi moglo razumeti, zakaj da sta bili obe državi prisiljeni, se pripravljati na obrambno vojsko. V svoje veselje morem istočasno izjaviti, da je ta vojska pokazala popolno slogo naše države in globoko vkoreninjeno lojalnost

vseh narodov, ki žive v njenih mejah. Tistih, ki poznajo naše narode, ta lojalnost ni presenetila, pač je pa morebiti presenetila tiste, ki so računali na nasprotno. Izjavil bi se, da vlada med našo monarhijo in njenim mogočnim zaveznikom napopolnejši sporazum v vseh vprašanjih, ki se tičejo vojske. Sporazum in sloga bosta trajali dalje, dokler ne dosežemo svojega smotra, to se pravi, časten in trajen mir.

Govorice o miru.

Petrograjska brzojavna agentura je, kakor beleži »Kölnische Zeitung«, nedavno priobčila sledeče poročilo:

Namesto vzklikov razuzdanega veselja po osvoboditvi Lvova prihajajo z obale Spreve na obalo Neve smešni glasovi o domnevem mirovnem razpoloženju v Petrogradu. To dejstvo utrjuje v Petrogradu prepričanje, da uspehi sovražnikov v Galiciji niso nič drugega nego Pyrrhova zmaga. Izmišljotin »severnega« ali Björnsonovega urada, ki tukaj izzivajo orjaški smeh, bi ne trebalo niti omenjati, toda biti moramo na stališču, da bi morda bile v stanu, v nekih deželah vzbuditi gotove dvome. Najbolj smešna med komičnimi je tista vest o domnevnih dogovorih glede miru, ki da so se vodili v kadetski stranki. Še nikdar, odkar je vojna, ni rusko časopisje sploh vprašanja o miru niti omenilo, in sicer iz docela razumljivega razloga, ker v Rusiji ni nikogar, ki bi le pomislil na mir. V nemških vodilnih krogih bi končno vendar morali priti do prepričanja, da ni nobenega dvoma, da se bo vojna za entento ugodno končala ter da niti Francija, niti Anglija, vsekakor pa Rusija niti ne pomisli na to, da bi sklenila tak mir, ki bi bil Nemčiji v korist. Vendar pa se ne da oporekati, da so se v Petrogradu vršila zborovanja, — toda na njih se ni razpravljalo o miru, marveč o sredstvih za nadaljevanje vojne. To kar nemške agenture blebatajo, ne spremeni ničesar na dejstvu, da bi v Rusiji nihče ne pristal na dogovore o miru, marveč je resnica, da v Rusiji odmevajo vojne trombe od Vzhodnega morja tje do vzhodne Azije. V Rusiji vsakdo vé, da gre Nemčija s takimi uspehi, kakor jih sedaj zaznamuje v Galiciji, naravnost v propad.

»Kölnische Zeitung« temu pristavlja: O ruskih prizadevanjih za mir slišimo mi tu na Nemškem sedaj prvičkrat po tej izjavi Petrograjske agen-

ture. Toda vsekakor je ta izjava koristna, da morejo iz nje nemški socialisti jasno spoznati, kako je z razpoloženjem za mir na Ruskem. Niti na Francoskem ni našlo prizadevanje nemških socialistov protiljubezni. Kakor nam brzojavljajo, se trudi Jean Herbertte v »Echu de Paris« rešiti uganko, zakaj da nemška vlada dovoljuje, da se po svetu razširja miru naklonjeno razpoloženje nemških socialistov. Vlada — tako meni Jean Herbertte — dopušča, da socialisti tako govorijo, v nadi, da bo to venčano z uspehom. Nemško cesarstvo je dospelo do meje svojih rezerv, to izhaja jasno iz statistike. Sedaj je nemška vlada vrgla trnek v inozemstvu, in sicer v nadi, da bodo angleški in nemški socialisti rajši zagrabili za to vabo, kakor da bi se še dalje bavili s fabrikacijo granat. »Kölnische Zeitung« se ne zdi vredno, da bi na te fantazije kaj pripomnila.

Žitne cene.

Žito še ni požeto, Ogrji pa so že določili cene in dasiravno v avstrijskem časopisu niso še objavljene, moremo povedati, da so precej visoke. »Trgovsko politična komisija na Dunaju« se je zato oglasila in pri tej seji se je povedalo, da je Ogrska določila cene na lastno pest, brez dogovora z Avstrijo. Povedalo se je tudi, da so cene previsoke, ni pa upanja, da bi jih Ogrji znižali. Ali bodo ogrske cene vzorec našim? V komisiji se je reklo, da to ni potreba. Avstrijski poljedelci so pred kratkim izjavili, da so zadovoljni s cenami, kakor jih je lanski november plačevala vojaška uprava. Tedaj je bila cena pšenice 31 K, rži 22 K, ječmenu 19-10 K in ovsu 19 K. Sprejela se je resolucija: »Cene naj bodo take, kakor jih je lanskega novembra plačevala vojaška uprava. Dovolijo naj se posebne nagrade za mlatev, da se žito prej odda. Ogrska mora dati svoj kontingent po avstrijskih cenah. Če bi pa se Ogrm morala priznati višja cena, ki pa nikdar ne sme doseči sedaj določenih novih ogrskih cen, tedaj naj bi se te cene za ogrsko žito tako določile, da ne bi znatno povišale avstrijskih cen.«

Vesli iz Lvova.

Odredbe mesinega poveljnika.

Novi mestni poveljnik, generalmajor Rimmel, je izdal celo vrsto odredb, da se na novo uredi razmere v Lvovu ter objavil razglas na prebival-

stvo, v katerem med drugim pravi: Ker je zmagala pravična stvar s pomočjo slavo obdanega avstro-ogrskega orožja ter ozkozvezane nemške armade, je doživelo glavno mesto Lvov srečno uro, da je rešeno uničujočega in brezobzirnega napadalca. Sedaj, ko je osvražnik popolnoma vržen iz zemlje, morajo nastopiti zopet redne razmere v smislu v Avstriji veljavnih postav. Vsak zvesti državljani, ne glede na narodnost in vero, najde varstvo za izvrševanje svojega poklica, dočim bo zadela vse odpadnike in sovražnike naše države zaslužena in najstrožja kazen. Postave, ki so bile v veljavi pred sovražnim vpadom, dobijo zopet svojo polno moč, in vse odredbe, ki jih je izdal sovražnik za časa svoje invazije, se z današnjim dnem v celem obsegu razveljavijo.

Odstranjevanje ruskih napisov.

Nadaljni razglasi odredjajo, da smejo biti gostilne, kavarne, slaščičarne itd. od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer odprte. Prošnje za dovolitev izjem, te je za prejšnje odpiranje in poznejše zapiranje trgovinskih obratovališč je vlagati pri vojaškem poveljstvu. Rublju se je določil kurz na 2 K 30 h. Nadalje so se izdale natančne odredbe glede prometa po ulicah in cestah. Tako je na primer prepovedano civilnim osebam, da bi se nahajale po 11. uri zvečer na cesti. Da smejo po tej uri ven, morajo imeti posebno dovolilnico. Vsi plakirani ruski razglasi se morajo takoj odstraniti. Mestni magistrat mora skrbeti, da se ruski ulični napisi nemudoma odstranijo. Ravno tako se morajo odstraniti vsi ruski napisi na trgovinah.

Redarstvo in orožništvo že zopet redno poslujeta. Železnica Przemysl-Lvov, ki je do Mesciske že dogotovljena, se menda v enem tednu izroči celotnemu prometu. Poštno posle vodi začasno nek poštni uradnik iz Przemysla. Rusi so sicer pred odhodom še zažgali veliko poslopje poštnega ravnateljstva, a ko se je požar zapazil, so prihiteli monterji mestne elektrarne Dobrowolski, Duskiwicz, Kochanowski in Derez, ki se jim je posrečilo ogenj pogasiti. Škoda je torej neznatna. Prebivalstvo je navdušeno sprejelo poljska legionarja, ki sta prišla v Lvov kot odposlanca poveljstva legij na Poljskem.

LISTEK.

Noč ob Soči.

Polna luna lije svojo srebrno luč nad dremajočo pokrajino. Dremajočo? O ne! Komaj je žareča solnčna oblak vtonila na zapadu, komaj se je pokrajina zavila v varen mrak, že se začne na vseh cestah in poteh in stezah, na katerih je bilo čez dan, če se izvamejo udarjajoče granate in šrapneli, tiho in mirno in zadušljivo vroče — živahno gibanje in vrvenje; v dolinah prasketa in ropoče, od vseh strani škripljejo vozna kolesa, toda vse to potovanje se vrši brez velikega vpitja in hruma. Na višine, s katerih je bilo še pred eno uro slišati brzo streljanje manihieric in taktikanje strojnih pušk, in ki so razrite od italijanskih granat, se pomikajo sedaj na ozkih in nevarnih stezah brezkončne vrste malih, toda krepkih in za to pogorsko ozemlje posebno porabnih bosenskih konj, ki nesejo v ognjeno črto municijo, vodo in proviant; skoro neslišno in zložno topotajo živali naprej, kajti hitrica bi jim mogla na tem kamenitem ozemlju le škoditi. Hiti počas! Velja tu bolj nego kjerkoli drugje. Po deželnih cestah, ki so jih še pred malo urami obstreljevale italijan-

ske baterije, se pomikajo uprav brez končne kolone voz in počasi jezdimo mimo njih; prah se dviga v gostih oblakih ter lega kot lepljiva, s potom zmešana skorja na obraz, vnema oči in suši grlo. Stotnije stopijo na levo in nas puste naprej. Spočiti in okrepani so na potu v bojne postojanke; ravnodušno in brezskrbno gredo v boj, kakor bi šli na svoje vsakdanje delo v civilnem poklicu. S težavo se pomikamo tesno ob municijski koloni. Nasproti nam pride nekaj sanitetnih avtomobilov in do 20 voz z znamenji Rdečega križa in nekaj minut smo zagozdeni med njimi in nevarnimi municijskimi vozovi. Na levo nova krma za topove in strojne puške, na desno žrtve dneva; na eni strani gredo tje ven, stočno in bojovito, na drugi strani prihajajo nazaj, tiho in udani v voljo božjo. Obvezani in zaviti v odeje leže ali sede reveži v vozeh; hvalijo Boga, da jih je razmeroma malo, a Italijane je stal dan in zlasti večer zopet težkih žrtev. In vsepovsod po mesečni pokrajini korakajo, gredo, vozijo, vsepovsod rožlja, prasketa in topota. Ljudi v okopih in poljskih utrdbah, v strelskih jarkih in pri baterijah, poljske in druge straže v ospredju treba nasiti; potrebujejo veliko. Noč za nočjo je isto, pri nas to stran Soče in pri Lahih na oni strani. Možnar! Ne pelje se, marveč plazi se

skozi noč, noseč v sebi grozo in gorje. Čev leži kakor utrujena glava na lafeti, speč; toda le potrpljenje, še pred solnčnim vzhodom bo dvignil mogočno glavo in bruhal ogenj v italijanske postojanke. Cesta se končno izprazni; nikjer žive duše. Vodi nas po gozdnem ozemlju med visokimi, temnimi topoli. Levo in desno se prikazujejo hiše, skozi veliko vas gremo. Vse oknice so zaprte; iz enega edinega okna pada na cesto žarek luči. Tu notri sedi general s svojim štabom in pri plapolajočih svečah študira zemljevide. Ako stopimo v hiše, opazimo, da so polne do smrti utrujenih, spečih vojakov. Tu in tam je videti domačine — skoro vsi kraji na levem bregu Soče so slovenski — kako plaho sede v kotih po dvoriščih ter se šepetaje pogovarjajo. Avtomobili z ordonančnimi častniki, ki v izvrševanju svoje naloge ne poznajo nobene obzirnosti, drve mimo nas; za njimi jezdec z naznanili in kolesarji. Z neke stranske poti krene na cesto artiljerija in za njo brezkončna municijska kolona. In iz teme bližnjih stranskih poti se pojavljajo vedno nove kolone, dokler se vse ne valji po cesti kakor ogromna, neskončno dolga kača. Mimo pripeljejo veliko krdelo italijanskih ujetnikov; večinoma fantje od 20 do 25 let, ki so pobiti in plahi, na vprašanja pa odgovarjajo s celo ploho votlih fraz.

Ti italijanski vetrenjaki, po večini slabe reve, napravljajo spricho naših resnih, krepkih, širokoplečih rezervistov, ki jih stražijo, prav reven vtis. Po izpovedbi ujetnikov je bil italijanski kralj pred malo dnevi v artiljerijskih postojankah pri Plaveh in ob tej priliki da mu je generalštabni načelnik Cadorna zagotovil: »Ako Gorica ne bo v treh dneh moja, si strgam zvezde z naših vojov!« Naši vojaki so bili že skoro vsi na srbskem ali ruskem bojišču ter so v boju izkušeni. Resni, trdi, samozavestni so postali. Tam-le, komaj 500 m daleč od nas, jih leži nekaj za žičnimi ovirami in pričakujejo plazečega se sovražnika. Teža noči jih pritiska; njihove oči strme v mrak mesečne pokrajine, pest stiska puškino kopito, njih duša pa sanja o daljni, s trto ovenčani vasi in njeni cerkvi na gričku, o otroškem smehu, mirnem delu in družinski sreči, in izmučeno srce zahrepe ni po domu, ženi in otrocih.

Cesta nas pripelje na strm gorski greben, s katerega uživamo obsežen razgled na soško ravnino, nad katero se razliva medla mesečna svetloba. Na severnem obzorju se dvigajo temne višinske vrste Alp, ki se ostro ločijo od modrega neba, od kraške grmade, na kateri stojimo, pa mole nekatere gore v ravnino. »Tu na levo je višina Podgora, ki jo vsak dan obsipajo z og-

V delu za naše srednje šole.

Tiho, neopaženo je te dni bila dotiskana in razposlana knjiga, ki bo imela na razvoj našega srednješolstva brez dvoma velik vpliv: prof. Ant. Doklerjev Grško-slovenski slovar (Ljubljana, 1915, založil kn. škof. zavod sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano. Natisnila Kat. Tiskarna v Ljubljani. Str. XIII + 848, cena vezanemu izvodu 12 kron). Zanimanje za kulturno delo je stopilo zdaj v ozadje; le majhno število mož se je razveselilo ob naši publikaciji. Vemo tudi, da se kar nekaj čudno vidi, v tem času naznanja Slovencem prvi tisk — slovarja, in povrh še — grškega. Eni, ki bodo to-le brali, bodo z nevoljo šli preko vrstic, drugi se bodo pomilovalno nasmehnil. In vendar smo tisti, ki smo slovar v roke dobili, tako ponosni nanj! Ne bom vam tu razpravljati o važnosti starogrščine: Bog ne daj! Kvečjemu to vam v uho pošepetam, da bomo morali k starim Grkom zopet v šolo iti v marsikaterem oziru. Res jih je sedanjí čas v tehniki daleč prekosil; v eni — važni, silno važni — reči smo pa globoko pod njimi, v etiki. Neskončno vzvišena nad nami je n. pr. Sofoklova junakinja Antigona, ki kliče že skozi stoletja — danes, se zdi, gluhim ušesom —: »Nisem se zato rodila, da z drugimi vred sovražim, ampak zato, da z drugimi vred ljubim.« In grški kiniki so že okrog l. 350. pred Kr. učili, da so vsi narodi zemlje ena sama velika družina (Cf. Plutarh, De Alexandri fortuna, 329a)! Vse to smo sedanjiki temeljito pozabili. Zato pravim, da se bomo še radi vrnili k starim Grkom. Toda nam ni zdaj toliko na tem, da poudarimo občečloveško važnost starogrščine, ampak na tem nam je, da poudarimo praktično važnost tega slovarja. Da imamo še latinsko-slovenski slovar dotiskan, bi imeli zdaj v se učne in pomožne knjige za celo gimnazijo. — Dnevnik ni kraj, kjer bi znanstveno ocenjevali tako veliko delo, kakršno je naš slovar, le dve dejstvi naj tu glasno povem: 1. v leksikalnem oziru je slovar popoln in ustreza vsem zahtevam velikega šolskega slovarja (po- leg šolskih klasikov po najnovšem učnem redu je prirejen tudi za grški novi testament!), in 2. etimologija (delo dr. A. Breznika) je na višku znanstva in izborna učno sredstvo. Zdj ni nobene ovire več, zakaj se ne bi grški klasiki v gimnaziji prevajali v slovenščino. — Kat. tiskarna je tiskarsko delo sijajno izvršila. Činitelji, ki so obelodanjenje omogočili, so v uvodu naštet; v prvi vrsti stoji kn.-šk. zavod v št. Vidu kot založnik, v drugi prof. A. Dokler kot pisatelj. Vsa čast jima! D.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Zamošč z naskokom vzeti. — Boji za Krasnik. — 4800 Rusov ujetih.

Dunaj, 3. julija. Uradno se razglša: V vzhodni Galiciji prodirajo zvezne čete pri zasledovanju sovražnika vzhodno od Haličca in preko Narajowke ter so severno v zvezi z uspešnim napadom na višine vzhodno od Janeczyna.

Na Bugu je položaj neizpremenjen. Med Vislo in Bugom prodirajo zvezne čete v hudih bojih vedno naprej. Zamošč smo z naskokom vzeli. Zahodno od Zamošča so bili Rusi povsod vrženi nazaj preko nižine potoka Por, ki je v

naši posesti ter smo si prehod preko potoka na več mestih priborili. Vzhodno od Krasnika, za katerega se še vrše boji, smo vzeli Staciank, ravno tako smo zahodno od Krasnika z naskokom vzeli kraj Wysnica. Tudi tu je sovražnik z južnega brega Wysnice povsod vržen nazaj in severno od potoka že vržen iz nekaterih pozicij. Ob potoku Por in pri Krasniku smo včeraj ujeli 4800 Rusov in zaplenili 3 strojne puške. Zahodno od Visle topniški boj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Rusi vrženi proti Zlati Lipi. — 4000 Rusov ujetih.

Dunaj, 4. julija. Uradno razglšajo: Rusi, ki so se včeraj v vzhodni Galiciji med Narajovsko in Zlato Lipo kakor tudi severno od tam z močnimi silami upirali, so bili napadeni po zavezniških četah in po boju, ki je trajal več ur, vrženi na celi bojni črti proti Zlati Lipi nazaj. Ujetih je bilo 3000 Rusov in zaplenjenih več strojnih pušk. Tudi v okolici pri Przemyslanyju in Gliniany se umika sovražnik proti vzhodu. Ob reki Bug se položaj ni izpremenil.

Na Ruskem-Poljskem so se vneli ljuti boji v več odsekih bojne črte, ker so Rusi bili ojačeni in so pričeli s protinapadi. Vsi ti poizkusi, da pribore zopet izgubljeno ozemlje, so se popolnoma izjalovili. Nek naš zbor je sam krvavo odbil pet sovražnih navalov. Ob potoku Por in ob Wyznici se boji še nadaljujejo. Na obeh straneh Studzjanskega so vrle naše čete v več kilometrov dolgi bojni črti v sovražno glavno postojanko in so vrgle sovražnika s težkimi izgubami nazaj. Ujetih je bilo tu 1000 Rusov in zaplenjene 3 strojne puške in 3 topovi. Vrhovi severno od Krasnika so bili z zelo težkim bojem vzeti.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Prodiranje proti Zlati Lipi. — Odbit ruski napad pri Radomu.

Severno od Dnjestra prodirajo naše čete med zasledovalnimi boji čez črto Marjampol—Narajov—Miesto proti odseku Zlata Lipa; Bug so navzdol od Kamionke-Strumilove do Krylova dosegli na mnogih mestih in veselo prodirajo tudi v severovzhodni smeri med Bugom in Vislo. Nižine ob Labunki in ob Poru so zdaj v naših rokah, dasi je poizkušal sovražnik na posameznih mestih še trdovraten odpor. Tudi v odseku Wyznica med Krasnikom in izlivom so se ustalile nemške čete na severnem bregu. Med levim bregom Visle in Pilico je položaj splošno neizpremenjen. Nek ruski sunek južozahodno od Radoma je bil odbit.

Najvišje vojno vodstvo.

Zasledovanje Rusov proti Zlati Lipi. — 3000 ujetnikov.

Berlin, 4. julija. Veliki glavni stan: Na vzhodnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Armada generala Linsingena je v polnem zasledovanju proti Zlati Lipi. 3000 Rusov je padlo v naše roke. Pod njenim pritiskom se je umaknil sovražnik iz svojih postojank od Narajov—Myasta do severno od Przemyslanyja.

Armade feldmaršala Mackensena napredujejo z napadi.

njem italijanske baterije. Sredi širok greben, to je Sabotin, na katerem se noč in dan vrše ogorčeni boji, in desno od sedla, to je Sveta gora, ki je Italijani kljub vsem žrtvam še niso mogli osvojiti.

Med podgorsko višino se nenadoma pokaže bela, žareča obla, ki s svojo belo lučjo razsvetljuje del gorskih pobočij. Prikaže se tam še več obel — štiri, pet, osem, ki tekom minut razsvetljujejo ozemlje, nato pa počasi padajo in ugasnejo. A že se kažejo nove svetlobne oble nad višinami. Tam doli ob Soči, s temne točke gozdne parcele plane debel rmenodreč ognjeni žarek; zasliši se mogočno bobnenje in v spremstvu silnega šuma zleti ogromni izstrelek motornega možnarja čez Sočo k Italijanom. Daleč na desno v gorah se dvigne rdeče žareča obla, katere luč s težavo prodira skozi megleno soparo. V dolini, na višinah na jugu in vzhodu odgovore rdeče in zelene, modre in bele svetlobne oble, ki se hitro dvignejo in ravno tako hitro razprše. Žarometi pošiljajo svoje blede svetlobne žarke in topovi grme — blisk za bliskom, udar za udarom; belorumeni, plavkasti ognjeni plameni zažare na goriškem vežbališču in na podgorski višini — to so udarjajoče granate. Nad Sabotinom se prikaže gost venec lepo žarečih zvezd — šrapneli. Znova stoji ondi več rdečkastih krogel in žare sem

k nam, vmes pa švigajo raketam podobni okrogli bliski. Toda čuj! V sekunde trajajočih odmorih med zamolklimi udarci topov, med brnenjem in zvenenjem skozi zrak letajočih krogel, med treskom udarjajočih granat in pokanjem razletujočih se šrapnelov je slišati drdranje pušk in prasketanje strojnih pušk: s Sabotina. Tam Cadorna zopet naskakuje! Gorski greben je od sovražnih granat kakor preoran, ker je samo v času od 3. do 7. ure popoldne padlo na 300 m dolgo črto nad 1000 granat in šrapnelov. Pač so bile porušene žične ograje in ovire, bivališča in strelski jarki razdejani in zasuti, pač je ležala polovica junaških branilcev mrtva v postojankah, toda ostanek je naskakujoče Italijane pognal po gori navzdol. Prihodnja totnija, ki je te hlabre junake nadomestila, je našela samo pred to 300 m dolgo črto 312 mrtvih Italijanov in zbrala osem polnih krst odteganih rok in nog in drugih kosov razteganih človeških teles. Toda zopet naskoči Italijani in zopet se vsu- je nanje toča iz manlicheric in strojnih pušk. »Avanti! Evviva Savoya!« kriče Italijani.

»Abasso briganti!« (Dol z roparji!) kličejo zelo razbesnjeni hrvaški Dalmatinci in proti njihovemu brzemu ognju si Lahji ne vedo pomagati. Nasproti jim lete ročne granate, katerih žgoči plameni segajo do 60 m daleč.

Med Vislo in Pilico se ni nič posebnega zgodilo.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

OBSTRELJEVANJE VINDAVE.

Dunaj, 4. julija. (Kor. ur.) Iz vojne- ga časnikarskega stana se poroča: (Poročilo ruskega generalnega štaba.) Neko nemško brodovje je obstreljevalo 28. junija pristanišče Vindava. Brodovje je sestavljala ena obrežna stražna ladja, štiri lahke križarke in več torpedovk. Poizkušali so se tudi izkrcati, kar se je preprečilo. Neka sovražna torpedovka je zadela na mino. Naše torpedovke so se zapletle v artiljerijski ogenj z brodovjem in so je prisilile, da se je moralo umakniti.

Berolin, 4. julija. (Kor. ur.) Wolf-fov urad pristavlja h poročilu ruskega generalnega štaba o obstreljevanju pristanišča Vindava: Po merodajni strani poučeni, gre v poročilu ruskega velikega generalnega štaba za obstreljevanje vojaških zgradb pri Vindavi in ne za nameravano izkrcanje. Tako- zvaní artiljerijski boj med malo nemško križarko in ruskimi torpedovkami je tako izpadel, da nemška ladja ni bila nič poškodovana. Na krovih so- vražnih torpedovk se je pa opazovalo, da so bili večkrat zadeti in da je dobro zadelo več salv. Nemška torpedovka, ki jo omenjajo Rusi, da je zavozila na mino, je bil dejansko ribiški parnik, ki ga je, ko je odstranjeval mine, zadela mina in poškodovala, tako, da se je kmalu nato potopil.

RUSI NAMERAVAJO ZAŽGATI VARŠAVO.

Bukarešt. »Rumunski Lloyd« poroča, da nameravajo Rusi zažgati Varšavo.

RUSI V SADIGORI.

Dunaj, 4. julija. (Kor. ur.) Iz vojne- ga časnikarskega stana se poroča: Neka zanesljiva oseba opisuje rusko gospodstvo v Sadigori: Na višje po- velje Sadagore niso zažgali, pač pa popolnoma opustošili in oplenili vsa stanovanja. Častniki so mirno gledali in če so bili pozvani na pomoč, so zmi- gavali z ramami. Na ukaz so izgnali skoraj vse jude, nekaj kmetov in ro- kodelcev v Rusijo; jude so bili s puš- kinimi kopiti, jih suvali in pretepali. Plenili so pod pretvezo, da iščejo v hi- šah telefone, vohune in orožnike. Oro- pane stvari so deloma prodali, deloma odpeljali z vozní. Cesar niso hoteli ali mogli vzeti šboj, so razbili. Iz sinagog so pometali na cesto sveta pisma in jih večinoma raztrgali. Ozirali se tudi ni- so na pravoslavne župnika.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Italijanski poraz ob Soči. — Boji za Ve- liki Pal.

Dunaj, 3. julija. Uradno se razglša: Včerajšnji dan je prinesel Italija- nom na primorski fronti nov poraz. Po brezuspešnih naskokih pri Zagraju in Polazzo je pričel proti večeru italijan- ski naskok, ki sta se ga udeležili naj- manj dve infanterijski diviziji, proti oddelku doberdobske planote od Polaz- zo do vrha Kozič. Naše na boj priprav- ljene čete so kot vedno sovražnika od- bile. Sovražnikove izgube so bile tudi včeraj težke. Proti goriškemu območju

REVOLUCIJA OD ZGORAJ V RUSIJI.

Odstop ministrskega predsednika. — Duma, ki trajno deluje, se polastila oblasti. — Parlamentarni obrambni odsek s skoraj neomejeno oblastjo. — Boji in pogromi v Rusiji.

»Vossische Zeitung« poroča, da od- stopi ministrski predsednik Goremikin in da postane Krivošiv njegov na- slednik, Samarin pa naučni minister.

Duma, ki sicer ni sklicana, trajno zboruje in se vedno bolj prisvaja oblast in zahteva odstoj Goremikina, trgovskega in justičnega ministra.

Zbor seniorov dume je sklenil, du- mi takoj predložiti predlog o ustano- vitvi obrambnega odseka, 6 ministrov, 1 zastopnika generalisima in 9 poslan- cev dume in državnega sveta. Večino bi imelo torej v tem odseku 18 parla- mentarcev, ki bi se popolnoma polas- tilo oblasti. O tem je Gučkov, voditelj oktobristov, obvestil tudi velikega kne- za Nikolaja Nikolajeviča, ki je baje nato vzkliknil: »Revolucija vam torej več ne zadošča, hočete torej še ustano- viti ljudovlado.« Neka visoka oseba je baje vprašala voditelja kadetov Milju- kova: »Kaj pa potem, če krona odkloni ta zakonski načrt?« Miljukov je nato baje odgovoril: »Izvedli ga bomo pa brez krone!« Te nevarnosti pa ni več, ker je car izjavil, da predlogu ne bo nasprotoval. — »Svenska Dagbladet« pa izjavlja, da ruski krogi ravno radi splošne nezadovoljnosti niso voljni za mirovna pogajanja, ker bi pogajanja lahko provzročila izgleda. — »Lokal- anzeiger« objavlja iz ukarešta mnenje iz Rusije došli Rusov. Sodi, da je ar- mada popolnoma porazena in da ne bo mogoče več zadržati vstaje, ki se je že razširila v zahodno Sibirijo. Popol- na anarhija vlada v pristaniščih ob Črnem morju. V Odesi se bijejo boji na barikadah, plenijo in preganjajo jude. V Sevastopolu, Feodoziji in Rotsovu so oblasti izgubile ves svoj ugled. Odkar je padel Lvov, se nahaja črnomoško brodovje vedno na morju, ker se boje upota mornarjev. V Kijevu, središču ukrajinskega gibanja, so bili že veli- kanski izgredi. Voditelji napojujejo v oklicih, da se Ukrajina osvobodi. Na- padajo predvsem tvornice in najrajši take, ki izdelujejo strelivo. Ukrajinski kmetje so že požgali več gradov in za- žgali velike gozde pri Kalugi. Zadnji pozivi vpoklicanih vojakov, ki jih urí- jo, drže z vstaši. Radi nerednih želez- niških razmer so cele pokrajine izro- čene lakoti.

južozahod. od sabotinskega hriba na- perjeni sovražni napad je bil istotako krvavo odbit. Na koroški mejli so se vršili boji za Veliki Pal (vzhodno od prelaza Plöcken). Gora je končno osta- la v naši posesti. V tirolskem obmej- nem okraju so se vršili mestoma top- niški boji.

Namestnik načelnika generalnega šta- ba pl. Höfer, fml.

Brezuspešni italijanski napor pri Dober- dobu. — Italijanska torpedovka potop- ljena.

Dunaj, 4. julija. Uradno se poroča: Italijani so tudi včeraj zopet ponovili svoje napore, da bi se ustalili ob robu Do- berdoba. Po obstreljevanju, ki je trajalo cel dan na odsek »Redipuglia« (»Sredi po- lja«) s težkimi topovi, je pričel tu sovra- žnik z napadom vsaj štirih pešpolkov, ki je dovedel do ljutih bojev moža z možem. Naši hrabri branilci so s protinapadom končno vrgli sovražnika z vrhov.

Poizkusi sovražnika, da se približa našim postojankam pri Volčah zahodno od Tolmina in na ozemlju južno od Krna, so bili zadržani že v kali. Alpinci, ki so pod- vzeli v tej okolici sunek proti nekemu na- šemu opirališču, so bili v ljutem boju moža z možem vrženi nazaj. Sovražnikove izgube so zopet povsod zelo težke.

Italijanska torpedovka »17« je bila 2. julija zvečer uničena na severnem Ja- dranskem morju.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Cadorna in njegov visoki gospod z veliko nepotrebnostjo pričakujeza trenotka, ko bosta mogla zaupati brzo- javno poročilo, da so italijanske čete prišle naprej vsaj za en meter; dobro vesta, da je stališče enega in krona drugega na tehničnici, če se jima to ne posreči, ali proti »prokletemu večnemu dežju« in strašnemu ognju iz strojnih pušk nepremagljivih Avstrijcev se ne da nič napraviti. Biti pa mora, zato še enkrat napasti in zopet napasti.

Le tako si moremo razlagati ne- prestane, vedno izgubljene napade

Italijanov preje pri Plaveh, zadnje dni pa na doberdobski planoti

»Gutta cavat lapidem« (kaplja izdolbe kamen) si mislijo ter vsak dan z večjimi silami napadajo del fronte, pa vedno z istim uspehom, oziroma neuspehom: nešteto mrtvih Italijanov, ki jih morajo pustiti nepokopane na po-bojšjih med našimi frontami, in toliko in toliko tisoč ranjenih, katere so mogli le z največjo težavo vleči s seboj. Cadorna je na ta način že precejšnje število svojih divizij žrtvoval.

O bojih ob Soči poroča »Kärntner Tagblatt«: Od 21. junija je tu zelo živahno. Težki topovi delujejo neprestano, infanterijski ogenj se pa drzno vmešava. Italijani poizkušajo večinoma ponoči napasti od nas zasedene višine. Kako raznolično se tu dela: žarometi preskrbujejo svetlobo, letalci poizvedujejo, topovi pa muzicirajo. Če bi bil človek popolnoma varen, bi bilo zanimivo gledati. Italijani veliko streljajo, pa slabo. V eni sami noči so oddali na našo postojanko nad 15.000 streliv. Človek bi mislil, da je večji del naših čet uničen, pa smo imeli samo 11 lahkoranjenih. Nasprotno je pa naša infanterija v pol drugi uri popolnoma uničila tri laške bataljone. Naš bojni položaj je tu izredno ugoden, umaknili se nismo niti za korak.

Isti list prinaša pismo o bojih na koroški meji: Dne 13. junija smo dobili povelje, naj na vsak način vzamemo Mali Pal, ker je služil sovražni artileriji kot izvrstno opazovališče. Še ponoči smo zapustili svoje postojanke in plezali navzgor. Ob 4. uri zjutraj je pričela sovražna artilerija obstreljevati naša kritja, ker je uvidela, da smo še tam. Pripravili smo se za napad. Čeprav so mnogi mislili, da je gora nezavzetna, smo naskočili in dosegli vrh. Ko so nas Italijani zapazili, so nas pričeli obsipavati s krogli. Kljub temu smo šli neustrašeno naprej. Čezdalje bolj smo se bližali sovražnim postojankam. Italijani so pričeli mahati z belimi robci. Mi smo ustavili ogenj in poslali k njim dva naša moža. Ko sta prišla pred sovražne postojanke, so ju Italijani ustrelili. Takoj smo zopet naskočili in vrgli Italijane krvavo iz njih postojank. Na stotine mrtvih Italijanov je pokrivalo goro. Mali Pal je naš.

× × ×

Italijansko uradno poročilo.

Iz vojne poročevalskega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba z dne 2. julija se glasi: Na meji se je artiljerijski ogenj živahnejše razvil, posebno v Karniji, kjer smo otvorili proti predilskim utrdbam ogenj, ki je že po nekaterih streljih uspešno učinkoval. Tudi sovražno taborišče s približno 500 šotori pri vasi Eder ob prelazu Plöcken smo obstreljevali. Naš ogenj je pregnal sovražnika iz strelskih jarkov pri Strenici in pri prelazu Praesnik.

Včeraj je napadal oddelek naših alpinov neko naši postojanko na Freikoflu nadležno sovražno utrdbo na severnem pobočju Velikega Pala in jo osvojil. Ponoči in danes zjutraj je poizkušal sovražnik z dvema silnima protinapadoma naše čete vreči iz pridobljenih utrdb, pa je bil obakrat z zelo velikimi izgubami odbit. 150 trupel smo našli, nekaj sovražnikov smo ujeli in zaplenili več kot 100 pušk.

Ob Soči se naša akcija nadaljuje. Naša artilerija je obstreljevala vas Koritnico vzhodno od Bovca, ker se je poročalo, da so tam zaloge municije in živil. Vas je zgorela, ena municijska zaloga je zletela v zrak.

Minulo noč je sovražnik dvakrat silno napadel od nas osvojeno postojanko na karnijski planoti, pa je bil odbit.

Dunaj, 3. julija. V odseku je otvorila naša artilerija ogenj na postojanke pri Montecello in Saccarana in je razkropila sovražne oddelke, ki so delali utrdb. V Val Padola so poizvedovale drzne častniške patrulje na Freikofelu o sovražnih strelskih jarkih in žičnih ograjah, na katere je nato uspešno streljala naša artilerija. V Karniji je poizkušal sovražnik močne ponočne napade na naše postojanke na prelazu Kreuzberg in na Mali Pal. V svitu raket in žarometov je metal z omamljivimi plini napolnjene bombe, a je bil odbit na obeh točkah. Naša artilerija je prepodila delavske oddelke, ki so se pokazali na severnih robih Freikofela in Velikega Pala in na stezi ob dolini Bombach. Z dobrim uspehom smo pričeli zopet obstreljevati utrdbo Hensel. Ob koncu Rezijske doline (Boka) so naši zasedli važno postojanko Banjski Skedenj, ki nadvladuje bovškemu kotlu. V odseku ob Soči sicer napreduje neprestano ofenziva naši čet, a le počasi, ker smo prisiljeni sovražniku jemati tla korak za korakom in moramo vsak kos proti njegovim protinapadom utrditi. Neprestano deževje poveča težavo prodiranja in izpreminja strelske jarke v

deroče potoke. Tudi v minuli noči je sovražnik ponovno zamaž poizkušal iztrgati nekaj zadnjih zasedenih točk. Sovražni letalci nas vedno nadlegujejo in je tudi med prebivalstvom nekaj žrtev. Lastni letalci so uspešno metali bombe na neko kolono na maršu pri Opatjem selu in na kolodvor v Štanjelu na Krasu.

× × ×

Nova razvrstitev laških čet.

Dunajska »Zeit« poroča: Pariški »Petit Journal« piše, da so Italijani pričeli svoje čete na novo razvrščevati. **Pohod na Trst so opustili**, da bodo vse svoje sile naperili za sunev v srce Avstrije. Kje je to srce, še ne povedo.

Še pred tremi tedni je izjavil »Petit Journal«, da je osvojitev Trsta, katerega italijanski osvojevalci že vidijo, le še vprašanje par dni ali ur.

× × ×

60 Hrvatov se bori celo noč s 5000 Italijani.

Splitsko »Narodno Jedinstvo« piše:

Grahovo, junija 1915.

Spoštovani gospod urednik!

Za ilustracijo, kako se drži naša hrabra vojska proti perfidnemu in zahrbtnemu sovražniku, Vam pošiljam tu prepis dopisnice, ki jo je z italijanskega bojišča poslal svojemu očetu gospod poročnik Vladimir Marković, sin tukajšnjega občinskega stražnika Mile Markovića.

Pristavljam, da se je pri tej priliki uresničil stari pregovor, da »sokol leže samo sokole«, ker sem na lastno uho slišal starega Markovića, ko je odpravljaj svojega sina v bojno vrsto, reči: Naj pojde in naj se junaško bori za svojo domovino, saj se je temu tudi posvetil.

Dopisnica se glasi:

»Dragi oče! Jaz sem hvala Bogu zdrav in dobro se mi godi, kar želim tudi Vam vsem iz srca. Ali ste morda slišali in brali, da sem imel veliko srečo na bojišču. Dne 5. junija sem bil s 60 Dalmatinci poslan proti Italijanom. Okoli polnoči me je obkolilo 5000 Italijanov. Posrečilo se mi je vse Italijane razgnati, krog 300 pa jih ubiti in raniti.

Celo noč sem se z njimi boril, nato pa sem se s 5 ujetniki vrnil k svojem bataljonu. Tam sem prejel veliko pohvalo in predlagan sem za visoko odlikovanje. Morda boste tudi v časnikih kaj brali o meni.

Sprejmite mnogo srčnih pozdravov od Vašega sina Vladimira.

× × ×

Barbari.

Pod tem naslovom poroča goriški »Novi Čas«:

Generalni štab poroča, da so iz italijanskega zrakoplova prejšnji ponedeljek dne 21. t. m. padale bombe na Gorico, ki pa niso povzročile nobene škode. To odgovarja popolnoma resnici. Mi ugotavljamo samo, da si je italijanski zrakoplov za svoj cilj izbral tudi stolno cerkev v Gorici. Pravo barbarstvo počenjanje, toliko bolj grdo, ker so bili tudi italijanski časopisi, ki so Nemcem očitali barbarstvo, ko so baje obmetavali katedralo v Reimsu z granatami. Če so Nemci to storili radi tega, ker so vedeli, da imajo tam Francozi svoje opazovališče. Italijani pa izbirajo najbolj nedolžne objekte v mestu za svoje obstreljevanje, kakor so to storili s stolno cerkvijo in dan za dnevom s svetogorskim svetiščem. Barbari so res brez vsake vesti in obzirnosti!

Draginja v Gorici. — Goriški deželni odbor.

Goriški »Novi Čas« piše: Tekom zadnjih tednov je postala v Gorici draginja silno občutna. Nekateri predmeti so poleg tega tudi popolnoma zmanjkali, dasi so za vsakdanje življenje nujno potrebni. Masti se na primer ne dobi več, zadnja se je prodajala 1 kg po 6 K. Slanine ni nikjer, manjka petroleja, olje, kar ga je, neznansko drago; maslo se prodaja kg 9 K, mleko liter 56 do 60 vin., jajca komad 20 do 24 vin., turšična moka kg po 60 vin.; druge moke sploh ni dobiti; sladkor se prodaja kilogram po 1 K 4 vin., krompir kilogram po 16 vin., kruha sploh ni dobiti, če ga hoče kdo doma napraviti, mu manjka »fece«, ki se v Gorici že par tednov ne nahaja. Riža ni, soli tudi, meso se more le izjemno dobiti in še tedaj po takih cenah, da je za navadno družino popolnoma nedosegljivo. Življenje v mestu pa tudi drugod postaja res od dne do dne silno težko. Je sicer tukaj komisija za aprovizacijo mesta, toda tiste oblasti, ki bi se morala v prvi vrsti brigati za deželo, ni in je noče biti. Pač bi vlada morda lahko deželnemu odboru namignila, naj pride z Dunaja na Goriško nazaj. Tu naj

skrbi, tu naj dela, za to ga naše bedno ljudstvo s svojimi žulji vzdržuje!

Vsled ponavljajočih se pritožb o višanju cen na goriškem trgu se na podlagi odredbe c. kr. glavarstva določa do nadaljnega sledeče: Spodaj navedeni pridelki se smejo prodajati samo na pokritem trgu v mestu in po naslednjih določenih cenah:

Zeleni fižol 1 kg po 28 vin., krompir 1 kg po 14 vin., kapus 1 kg po 16 vin., zelje 1 kg po 18 vin., solata 1 kg po 24 vin., radič 1 kg po 14 vin., zelišče za juho 1 kg po 24 vin., čebula 1 kg po 1 K, česnik 1 kg po 56 vin., kolerabe 1 kg po 7 vin., špinata 1 kg po 14 vin., buče po 5 vin., kumare po 14 vin., breskve po 90 vin., hruške po 50 vin., slive po 40 vin.

Oni, ki bodo dražje prodajali, bodo takoj izključeni iz trga ter se bo proti njim postopalo na podlagi obrtnega reda s strogo kaznijo.

Italijanski kralj komaj ušel smrti.

New York. »United Press« poroča iz Milana: Italijanski kralj se je ob tirolski meji tako približal bojni črti, da je komaj ušel smrti. Neka avstrijska granata se je namreč razpočila komaj 50 metrov proč od kralja in je daleč okrog vse posula z drobc. Kralj ni bil ranjen.

Italijani se vojskujejo z gorečo volno.

Budimpešta. »A Napov« vojni poročevalec poroča, da se Italijani poslužujejo v bližnjih bojih tudi s kemikalijami napolnjene goreče volne, ki ne ugasne več, kadar gori. Učinkuje nevarno in so opekline skoraj neozdravljive. Italijani delajo tudi s strupenimi plini, ki pa niso tako nevarni.

Južnotirolske laške občine dajejo svoje zvonove za topove.

Inomost, 4. julija. Tridentški škof Endrici je ukazal, da naj se da vojnemu ministrstvu vse cerkvene zvonove, ki niso neobhodno potrebni za cerkveno službo. Mnogo občin te skoro čisto laške škofije je to že storilo.

Zakaj zapira Italija naše duhovnike ob meji.

Lugano, 3. julija. Kakor poročajo laški listi, je vlada v zasedenih krajih zaprla vse duhovnike, ker niso hoteli moliti za kralja Italije.

Italija ne izdaja seznamov izgub.

Curih. »Stampa« poziva italijansko vlado, naj prične izdajati sezname o izgubah ali naj se vsaj v vojnih poročilih objavlja število izgub.

Francozi o naši obrambi.

Curih. Lijonski listi poročajo iz Pariza, da so zadelo Italijani na najmočnejši odpor. Avstrijska artilerija je dobro skrita v duplinah skalnate zemlje. Topovi so poravnani in se v skalah in v snegu komaj spoznavajo. Dasi letalci zelo živahno poizvedujejo, je težavno odkriti avstrijske baterije.

Italija se ne udeleži vojske na zahodnem bojišču. — Dardanele?

Kolin. »Kölnische Ztg.« poroča s posebne strani, da je izrecno izključena udeležba Italije na zahodnem bojišču. »Frankfurter Ztg.« poroča s poučene strani: Salandra je odpotoval zato v glavni stan, da pregovori kralja, naj bi opustil odpor proti odpošiljanju italijanskih čet v Dardanele.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 3. julija. Veliki glavni stan:

Francoška napada pri Souchezu in Les Epargesu odbita.

Francozi so ponoči napadli naše postojanke severozahodno od Souchez. Napad je bil odbit. Pri Les Eparges se je izjalovil z ognjem ročnih granat in smrdljivih bomb pripravljeni francoski napad. Predvčerajšnjim na Hilsenfirstu osvojene utrdbе smo včeraj zopet izgubili.

Najvišje vojno vodstvo.

Nemška ofenziva v Argonih.

Berlin, 4. julija. Uradno razglašajo:

V Argonih nadaljujejo naše čete ofenzivo. Plen se je izdatno zvišal in znaša v obeh prvih dneh julija 2565 ujetnikov, med njimi 27 častnikov, 25 strojnih pušk, 72 metalcev min in 1 revolverski top. Na višinah ob reki Mozi je ponovil sovražnik kljub vsem neuspehom štirikrat svoje poizkuse, da zopet osvoji svoje postojanke pri Les Eparges. Napadi so bili vsi odbiti. Severozahodno od Regnieville smo osvojili francosko postojanko v širini 600 m in iztrgali sovražniku severno od Fey-en-Haye del gozda.

Delovanje letalcev je bilo včeraj zelo živahno. Nemški letalci so metali bombe na utrdbo Landgoard pri Harwichu kakor tudi na brodovje angleških rušilcev, napadli so utrjeni Nancv. železniške naprave

Cadorna se več ne upira odpošiljanju italijanskih čet v Dardanele.

Zastopnik sv. očeta v Švici.

Milan. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« napoveduje, da odpošlje apostolska Stolica v kratkem nekega diplomata za čas vojske v Švico, ki bo vodil korespondenco z nunciaturami in z vojskujočimi se državami in pospeševal pri švicarski vladi izvedbo papeževe iniciative vojnim ujetnikom v korist.

Papežev dopisovanje.

Italijanske obdolžitve naše pošte.

Dunaj, 2. julija. Italijanski poslanstvo v Haagu trdi v neki noti, da avstrijska pošta noče sprejemati poštnih pošiljatev vatikanskih oblasti in k temu pristavlja, da se Italija posebno vneto ozira na Vatikan. Temu nasproti pa dunajska »Polit. Korrespondenz« ugotavlja, da avstrijska pošta prav nič ne ovira vatikanske pošte. Sedaj se vrši čisto gladko. Če je bila v začetku italijanske vojne kaka zakasnitev, so bile vzrok splošne tehnične težave, ki so pa sedaj ravnotako odpravljene kakor so tudi višje oblasti poskrbele, da nižji organi ne bi napačno ravnali.

Proti kardinalom.

Chiasso, 3. julija. »Reichspost« poroča: »Idea Nazionale« in Mussolinov »Polo d' Italia«, kateremu je svojčas ves ustanovni kapital položil francoski poslanik Barrere na mizo, sta začela sedaj dolžiti tudi večino kurialnih kardinalov, češ da so »austriaci« in navajata tudi gotova dejstva. Prav redke je kardinal, da ima mir. Na prvem mestu dolžita lista kardinala Bisletija, proti kateremu so že takoj ob začetku vojne nameravali demonstrirati. (To je ravnoisti kardinal, kateri je po »luganskem« poročilu »Neue Freie Presse« v jezuitski cerkvi bral slovesno sv. mašo za zmago Italije. Op. ur.)

Italijansko vojno posojilo.

Laška vlada je razpisala milijarno posojilo, in sicer notri do januarja prihodnjega leta. Kakor poročajo laški listi, se občinstvo dosedaj prav malo oglašča. Misli si: »še je čas in zmag še ni«. »Avanti« zbada in pravi, »da je najbrže zopet slabo vreme krivo, da ljudstvo ne more hoditi podpisovati«. Nekdo je spomnil tudi na bridki izdih Mazzini: »Italijan dà za idealno stvar svoje življenje, kakor pa liro iz žepa.« V milanskem »Corrieru« piše nek zdravnik: »Če nam ne pridejo duhovniki v cerkvah na pomoč, ljudstvo na deželi ne bo dalo niti solda. Kmet pošlje sina še z nekim ponosom v božjem imenu v boj, denar pa se je podpisovanje šele pričelo in bo trajalo še pol leta.

Nemški podmorski čoln potopil italijansko jadralnico.

Lugano, 4. julija. (Kor. ur.) Italijansko 2000 tonsko jadralnico »Sandomeno« je med vožnjo v Garston pri Liverpoolu torpediral v Sirksem morju neki nemški podmorski čoln. Kapitan in šest mož je utonilo, devet mož so rešili.

Boji v Tripolisu.

Chiasso, 4. julija. (Kor. ur.) Ob tripoliškem obrežju so napadli 25. junija vstahi močno italijansko četo, ki se je mogla držati le, ker so posegli vmes topovi italijanskih vojnih ladij.

v Dombasle in utrdbo Remiremont. Neko angleško letalo je goreče padlo na tla severno od Genta ob nizozemski meji. Neko nemško bojno letalo je prisililo francoskega letalca, da se je spustil na tla. Sovražnik je metal bombe v Brüggę, ne da bi napravil kaj vojaške škode.

Najvišje vojno vodstvo.

Angleški polk uničen.

Stockholm, 2. julija. Major švedskega orožništva Pravitse, ki je bil kot inštruktor v Perziji, se je vrnil domov in poroča v »Dagbladu«, da so Turki na perzijski meji uničili neki celi angleški polk na ta način, da so ga privabili na podminirano zemljišče, kjer je polk popolnoma izginil.

Eksplodizija v francoski tvornici krogel. — 90 mrtvih.

Milan. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« poroča iz Marseille, da je zletela v zrak tvornica streliva Paitre v Chartresu. 90 delavcev je mrtvih, 10 pa težko ranjenih.

Slaven francoski slikar padel na bojišču.

Berlin. Najslavnejši mlajših francoskih slikarjev André Derain je padel v zadnjih bojih v Vozejih. Star je bil 30 let.

Nov angleški poveljnik na Flanderskem.

Frankobrod. »Frankf. Ztg.« poroča iz Londona, da bo nadomestil generala Frencha na Flanderskem dosedanji načelnik štaba Robertson, ki je bil v svoji mladosti hlapec.

Primanjkljaj v avstralski blagajni radi vojske.

Melbourne, 3. julija. (Kor. urad.) Vojni izdatki povzročajo v državni blagajni primanjkljaj 50 milijonov funtov.

Bolgarija.

Predlogi entente odklonjeni.

Berlin, 2. julija. »Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdama: Po časniških vesteh je Radoslavov odgovoril z noto, ki je diplomatsko mojstrsko delo. Namignil je ententi, da razpolaga z ozemljem, ki je tuja last. Če bi si morala Bolgarija to ozemlje šele osvojiti, lahko to stori na svojo pest, ne da bi se komu tretjemu zavzela. Bolgarija polaga na povečanje ozemlja proti vzhodu (Turčiji, Op. ur.) le malo važnost. Na noben način noče priti v sovraštvo s Turčijo, ker je mnenja, da se taka ureditev meje lahko mirnim potom doseže. — Bolgarija bi sicer rada zopet dobila iz rok entente Solun, toda na vsak način hoče Bitolj, ki spada k bolgarski Macedoniji. Previdni in trezni del prebivalstva odobruje vladno politiko čakanja.

IZPREMEMBA V SOFIJSKEM ANGLEŠKEM POSLANIŠTVU.

Sofija, 3. julija. (Kor. urad.) Tukajšnji angleški poslanik Bax Ironsides je bil odpoklican s svojega mesta in ga nadomesti kot politični agitator znani Fritz Maurice, ki je bil dozdaj pridružen tukajšnjemu poslanstvu kot prvi tajnik. Trdi se, da je bil Ironsides odpoklican, ker sporazum ni mogel pregovoriti Bolgarije na vojsko s Turčijo. Poslaniki sporazuma nameravajo te dni izročiti bolgarski vladi novo noto.

BOLGARSKI EKSARH UMRL.

Sofija, 3. julija. (Kor. urad.) Danes je umrl eksarh Jožef.

Iz Srbije.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. julija. Uradno se poroča: Na južnem bojišču so bile le posamezne praske.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

AVSTRIJA NI PONUDILA SRBIJI POSREBNEGA MIRU.

Dunaj, 3. julija. (Kor. ur.) »Fremdenblatt« piše: Srbska »Samouprava« je navidezno poluradno trdila, da je ponosna in objestna Avstrija mali in slabi Srbiji že dvakrat ponudila poseben mir. Z mero-dajne strani smo pooblaščen izjaviti, da je ta trditev izmišljena. Avstrija ni v celi dobi vojske nikdar in nikomur, torej tudi ne Srbiji stavila mirovnih pogojev.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 3. julija. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Milli« poroča: Glavni stan obvešča: Pri Ari Burnu se ni nič važnega zgodilo. V središču je primeroma mirno. Na levem krilu v presledkih ogenj pehote in artiljerije, kakor tudi metanje bomb iz enega v drugi strelski jarek. Naše anatolske baterije so otvorile ljut ogenj na transportne ladje, ko so nameravale izkrcati pri Seddil-Bahru ojačenja. Sovražnik je bil zato prisiljen, da je opustil svoje izkrcavalne operacije in da se je hitro s težkimi izgubami odstranil. Ravno te baterije so uspešno obstreljevale sovražne tabore pri Seddil-Bahru in pri Teppe Burnu. Sovražni letalci so brezuspešno metali bombe na Yeni Schehir.

Na ostalih bojnih črtah nič važnega.

45.000 RANJENIH ANGLEŽEV V KAIRU.

Berlin. »Vossische Zeitung« poroča: V Kairo so prepeljali 45.000 ranjenih Angležev.

ANGLEŽI NA MITILENAH.

Carigrad, 3. julija. (K. u.) List »Keuylu« beleži govorico, da izkrcavajo Angleži na Mitilenah v okolici glavnega kraja na otoku čete in topove, kakor da bi bil otok že njihov.

POVELJNIK ORIENTSKEGA EKSPEDICIJSKEGA ZBORA RANJEN.

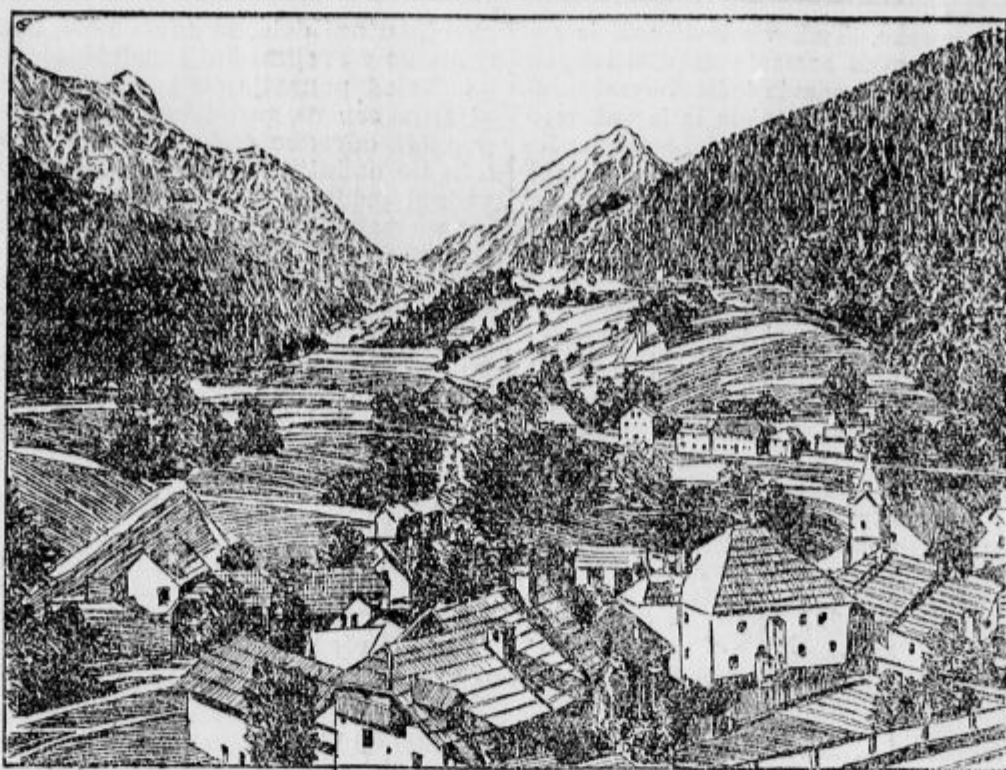
Pariz, 3. julija. (K. u.) »Agence Hattas« poroča: Poveljnik orientskega ekspedicijskega zbora general Gourard je bil zadet po drobcu neke granate. Poveljstvo nad zborom je prevzel začasno general Bailloua.

SULTANOV ZDRAVJE.

Carigrad, 3. julija. (K. u.) Današnje naznanilo o sultanovem zdravju: Vročina in žila normalni. Zdravstveno stanje izvirno.

Japonska se še bolj približuje Rusiji.

Petrograd, 1. julija. (Kor. ur.) »Nowoe Vremja« poročajo iz Tokia: Zadnji ministrski svet se je bavil z nadaljnjim zblizanjem Japonske in Rusije in z japonskimi interesi v južni Mandžuriji in vzhodni Mongoliji in o smereh japonske politike po vojni. Govori se o izpremembi na poslanstvu v Peking. Japonska pošlje na Kitajsko morda izredno poslanstvo.

Gorska skupina krskega gorovja.

Pomorski boj v vzhodnem morju.

Berlin, 3. julija. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Ko se je vračal z neke prednje postojanke dne 2. julija okoli 6. ure zjutraj del naših lahkih vzhodnomorskih sil, vozilo se je po naročilu v razpuščenem redu, je naletel med Gotlandom in Vindavom ob silno gosti megli na ruske oklopne križarke. Razvili so se posamezni boji, v katerih so poizkušale slabe naše sile sovražnika izvabiti v obsegu podpor na resnejši boj.

Med temi posameznimi boji ni mogel njegovega Veličanstva »Albatros« pridružiti se lastnim silam. Po dveurnem težkem boju proti štirim oklopnim križarkam, ki so svoje obstreljevanje nadaljevale tudi v švedskih vodah, je morala ladja, ker je bila velikokrat zadeta, medtem ko se je pričela potapljati, zavoziti pri Ostergarnu na Gotlandu na obrežje. »Albatros« je imel 21 mrtvih in 27 ranjencev, za katere so se švedske oblasti in prebivalstvo zavzele najčlovekoljubnejše.

Namestni načelnik admiralnega štaba pl. Behnke.

Stockholm, 3. julija. (Kor. ur.) Po vseh poročilih o pomorski bitki ob obrežju Gotlanda se je boril »Albatros« junaško proti veliki premoči. Težko poškodovana ladja je s pospešeno vožnjo med živahnim ognjem z zasledovalci poizkušala, da se reši pod obrežjem Gotlanda, Rusi so pa, ne da bi se bili ozirali na švedsko pomorsko ozemlje, nadaljevali obstreljevanje in so, kakor izpovedujejo nemški mornarji, v nevtralnem morju ladjo najbolj poškodovali. Granate so padale na obrežje, vsled česar so morali švedski topničarji iz Ostergarna iskati zavetje za neko goro. 100 metrov od brega je ladja nasedla. Tam leži močno nagnjena na stran, nemška zastava na zadnjem jadrniku, sprednji jadrnik je pa bil odstreljen. Ko je ladja nasedla, je sviral godba na krovu nemške narodno himno. Posadka je klicala hurra, ker se je veselila, da je ušla ruske-mu ujetništvu. Ladja nudi s svojimi mrtveci in ranjenci žalosten pogled. V operacijskem prostoru ladje se je razpočila granata, ob tej priliki je bilo ubitih 10 ranjencev, ladjin zdravnik je pa bil smrtnonevarno ranjen. Prebivalstvo je hitelo z vseh strani, da pomaga, kar more. Ranjence so polagali na mehak pesek. Ganljivo je bilo gledati, kako so poizkušale stare žene ribičev streči ranjencem, česar niso va-

jene. V avtomobilih so se pripeljali nato zdravniki in strežnice. Dasi so bile rane sirašne, se ni čul noben glas, provzročen po bolečini. Tiho in mirno, s smodko ali s svalčico v ustih, so čakali ranjenci, dokler niso prišli na vrsto. V kraju Roma, kamor so jih prepeljali, so jim najskrbnejše stregli. Opoldne se je vršila na »Albatrosu« kratka mrtvaška slovesnost, poveljnik je nato odpustil posadko. Zaorili so hura-klici na Nemčijo in na cesarja, nato so sneli zastavo. Mrliče so zavite v nemške vojne zastave prepeljali v ribiških čolnih na suho zemljo, zvečer so jih pokopali na pokopališču z vojaškimi častmi. Poveljnik je prosil oblasti, naj internirajo ladjo in posadko, nakar so priredili v Romi internacijski tabor, v katerega so pripeljali 190 mož posadke, ki so ostali živi. Pri rodbinah v kraju nastavijo sedem častnikov.

Stockholm, 3. julija. (Kor. urad.) Žrtve »Albatrosa« je blagoslovil krajni duhovnik v Ostergarnu. Ob gomili sta govorila poveljnik »Albatrosa«, kapitan West, in nemški konzul. Civilno prebivalstvo, ki se je pogreba udeležilo v velikem številu, je okrasilo grob z zelenjem in s cveticami.

Stockholm, 3. julija. (Kor. ur.) Z ozirom na dejstvo, ker se je neka nemška vojna ladja obstreljevala od ruske strani pri Ostergarnu na Gotlandu, se je naročilo švedskemu poslaniku v Petrogradu, naj protestira, ker se je kršilo švedsko ozemlje in tako tudi švedska nevtralnost. Vojaški poveljnik na Gotlandu in višji predsednik poročata, da se je za interniranje omenjene ladje, ki je pri Kuppenu zavozala na breg, vse ukrenilo, kar je potrebno. Eni diviziji torpednih rušilcev se je ukazalo, naj odrine na navedeni kraj.

Pogreb žrtve »Albatrosa«.

Stockholm, 3. julija. (K. u.) »Aftonadningen« poroča iz Visbyja: Pogreb, ki so padli v boju na »Albatrosu«, je bil ganljivo slovesen. Udeležilo se ga je približno 1000 ljudi. Veliko švedskih vojaških osebnosti in tisti, ki so še na »Albatrosu« ostali živi, so izkazali rajnikom zadnjo čast. Poveljnik »Albatrosa« je v svojem nagovoru opozarjal na zahvalo domovine. Nad gomilo plapolajo nemške zastave. Dva ranjenca »Albatrosa«, med njima ladjin zdravnik, sta med transportom v Romo sinoči na ranah umrli. Pokopana bosta danes v Bjorkeju. Neki poročnik je tako ranjen, da ne upajo na njegovo okrevanje. Ostali ranjenci najbrže okrevajo v doglednem času.

Spopad predstraž na Primorskem.

Rusi zopet snubijo Poljake.

Petrograjska brzojavna agentura poroča, da se bo pričel posvetovati odbor, v katerem bo 6 Rusov in 6 Poljakov razpravljalo o reformah na Poljskem, ki jih je obljubil dne 14. avgusta lani veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Ali more težkoranjeni še delati?

Ali pohabljenec, ki mu je vojska vzela ta ali oni ud, res ni zmožen za trajno in resno delo? Znani nemški večak dr. Link piše v poročilih nemškega vojnega ministrstva:

»Tudi človeka, ki je izgubil obe roki in nogi, se dá pripraviti tako daleč, da se brez tuje pomoči oblači, umiva, snaži, je in si z lastnim, celo težkim delom služi svoj kruh. Nekemu možu so zmrznile roke in noge; prišel je k prof. Höftmannu v Königsbergu in ta mu je s primernimi nadomestili vrnil zmožnost za vsa ta opravila. Mož danes vodi strgarski oddelek v domu za pohabljenec v Königsbergu in je kljub svojim poškodbam gospodarsko samostojen. Seveda je treba precej krepke volje, da premagajo tako težke poškodbe. Toda mogoče je to, kakor kaže praktičen dokaz. Kdor je izgubil obe nogi, se more z nizkimi, potem vedno večjimi podporami, katere se končno nadomesti z umetnimi nogami v naravni dolžini, naučiti stati in hoditi, ne da bi mu pri tem bilo treba znatno rabiti roke. Še lažje se dá nadomestiti obe podkoljeni. Z nadomestili se je mogel nek mož iz Lübecka, ki je izgubil obe podkoljeni, celo uro sprehajati, hoditi ali stati brez napora. Neki delavec, ki je pred 34 leti, tik pred svojo poroko izgubil v neki tovarni eno podkoleno, je vendar postal zmožen delavec in srečen družinski oče. V tovarni so zelo zadovoljni z njim. Na salvnostnem plesu tovarne se je neumorno sukal s svojo plesalko. — Tudi če kdo izgubi celo nogo, se da pomagati. Neki mož v Lübecku, ki je pred tremi leti izgubil pri neki nezgodi svojo desno nogo, je kljub svoji umetni nogi vendar kolesar in se brez težav pripelje na svojem ženskem kolesu od stanovanja v delavnico ali kam drugam. Tudi za te težkoranjenec so bile prve ure po izgubi udov bridko resne in hude, kakor so sedaj našim težko ranjenim vojakom invalidom; toda z resno voljo, da premagajo svoje rane, z napredkom, do katerega kmalu pridejo, jim kmalu preide mračno razpoloženje in obupanost in sedaj so že svoj lep čas ljudje, polni veselja za delo in življenje.

Vsled izgube ene ali obeh rok tedaj ni treba izgubiti svojega poklica ali dela; seveda ni ravno prav vsako delo primerno in priporočljivo. Kdor je ranjen na nogi, ne bo prav pripraven za zidarja ali krovca ali pa za hojo po lestvi. Toda brez pomisleka se da izvrševati vsako delavnost, ki se da stoje ali sede opravljati v tovarni ali pri rokodelstvu, da, pri izgubi ene noge je mogoče celo voziti kolo ali opravljati službo sela. Mizar, ki je imel težke poškodbe na roki in je bil zraven še brez desne noge, je delal ravnotako veselo in pogumno kakor njegovi tovariši. Gotovo se ni več zavedal svoje težke poškodbe. Na nogah ranjeni bodo brez težav opravljali delo pisarjev, vratarjev, uradnih slug, stenografov in strojepiscev, knjigovodij, v telefoničnih centralah itd. Prav pogosto izgubi kdo v vojni eno roko. Pri resni volji se levica navadno kaj kmalu priuči nadomestovati desnico in prav hitro se nauči pisati z levico. Težavno je pa dostikrat to, ker je gotovo orodje izdelano z ozirom na desničarje, n. pr. kosa. Toda industrija ne bo pozabila preskrbeti primerne orodja tudi za levičarje.

Ravnokar poročajo časopisi, da je zgoraj imenovani profesor Höftmann v dobrih dveh mesecih tako »popravil« nekega kavalerijskega stotnika, da je že koncem januarja z umetno nogo odjahal na vzhodno bojišče. Ogrski grof Žichy, mož z eno roko, izvrstno igra na gosli in je zadnjič igral invalidom na Dunaju, da jim sam živo dokáže, kaj zmore pohabljenec s krepko voljo.

Pisatelj piše dalje: »Če manjka cela roka, tedaj umetna razmeroma ni posebno pripravna za delo. Vendar se bo dalo enoroke porabiti za vratarje, sele, hišnike, paznike, za delo v pisarnah, pri blagajnah, za nadzornike v večjih, posebno vojaških delavnicah, tudi kot krojače pri strojih z električno silo. Dva enoročka, ki se bosta dopolnjevala, pa bosta mogla opravljati tudi tako delo, ki bi ga na prvi pogled mogel opravljati samo popolnoma zdrav človek. Veliko lažje gre vsa stvar, če ostane vsaj del roke. V domu za invalide, ki ga v Berlinu-Zehlendorfu vodi profesor Biesalski, sem videl moža, ki je izgubil desnico. Ko je končal v domu svojo učno dobo, je pri pomočniški izkušnji za svoje mojstrsko delo izgotovil težaven ortopedičen aparat in dela sedaj v ortopedični mehanični delavnici v zavodu. Pri kovanju si naveže kladivo na ostanek roke, vsa druga dela opravlja brez nadomestila za

roko in vse to nič manj spretno kakor drugi z obema rokama. Drugi ranjenci na rokah rabijo ročne manšete, ki sežejo v sprednji del orodja. S pomočjo take manšete nosi žlico k ustom, opravlja ključavničarska dela, pili, vrta, strugari, koplje, cepi, šiva, plete, šiva s strojem in drži svoj časopis. Pletilec košev, ki mu je manjkal sprednji del roke, je potisnil manšeto na stran in je vneto delal z ostankom roke in ni prav nič zaostajal za zdravim.

Tako je tudi pri težkih poškodbah rok mogoče izvrševati veliko rokodelstev. Predpogoj pa je — to se mora vedno poudarjati — da ranjenec zbere vso silo svoje volje. Še dva primera: v nekem hannoverskem zavodu je učitelj, ki je izgubil obe roki in ta mož z ostankom piše, je in opravlja neštevilno finih del; tam je tudi deklica, rojena brez rok, toda piše, šiva in plete z — nogami.

Ti primeri dokazujejo, da se je res lahko s ponosom izreklo besede: »Ne najdeš pohabljenosti, če je volja, da jo premagas. To mora biti geslo tudi pri naši skrbi za vojne invalide.«

Boj v Albaniji.

SRBI IN ČRNOGORCI V ALBANIJU.

Rim, 3. julija. (Kor. ur.) »Giornale d'Italia« poroča iz Skadra: Poleg 50 pokorjenih upornikov je general Vukotić tudi popolnoma razorožil vse skadersko prebivalstvo in je vzel ljudstvu kakih 20.000 pušk. Avstrijske in ogrske podanike so pozvali, da se dajo vpisati v posebne registre črnogorske policije. Na brzojavnem uradu so avstrijski grb nadomestili s črnogorskim. Srbi so zopet začeli prodirati v smeri na Leš, kjer stoje v bližini Črnogorci. Srbi hočejo menda zasesti srednjo Albanijo od Skumbija do Matyja.

SRBSKE ZMAGE V ALBANIJU.

Rim, 3. julija. (Kor. ur.) »Corriere d'Italia« poroča preko Krfa: Srbi so premagali Hagi Kiamila s 3000 Albanci, katerim je težka srbska artiljerija provzročila veliko izgub. Ravno tako so Srbi pobili Mossa effendija s 1000 Albanci, ki so hoteli osvoboditi Tirano. Sčak, Havela in Kroja so ponudili Essad paši predajo in svojo razorožitev, pač pa je mnogo albanskih voditeljev pobegnilo preko grške meje. Sedaj zahteva Essad paša, da mu jih Grška izroči.

ZMENA V SPORAZUMU RADI ALBANIJU.

Haag. Pogajanja sporazuma z Italijo so zastala, ker zahteva Italija kot plačilo za svoj nastop celo Albanijo. Trosporazum ne vé, kaj naj stori radi stališča Srbije in in Črnogore.

Italija proti Srbiji, Črnogori in Grški.

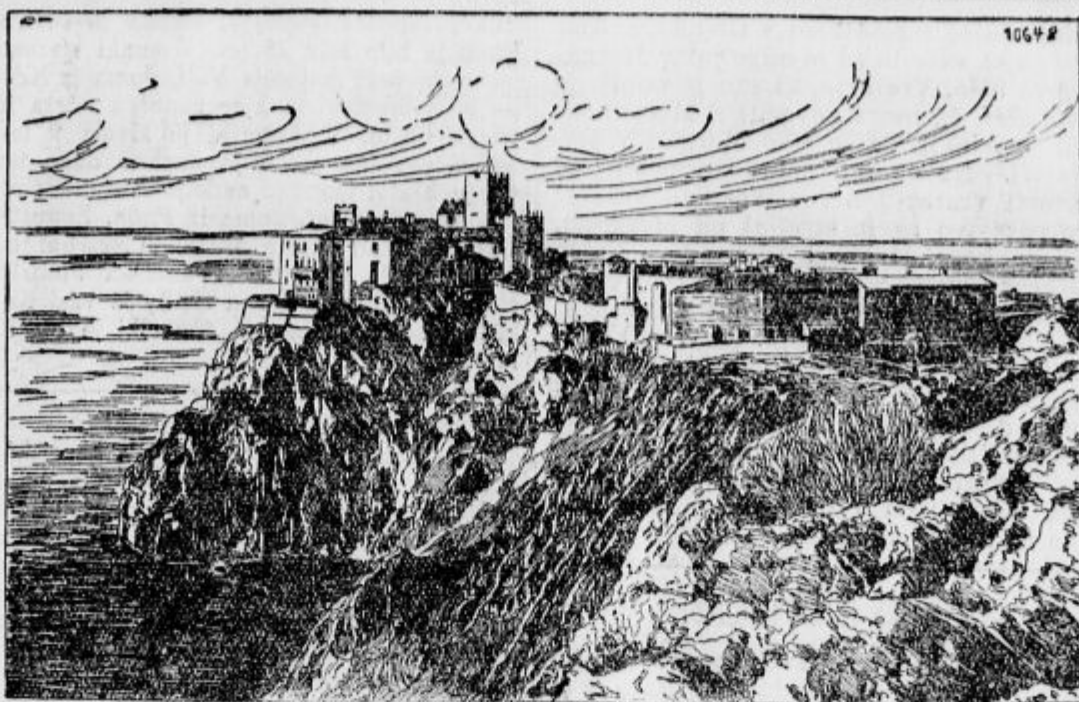
Bern, 4. julija. (K. u.) Rimski dopisnik turinske »Stampa« pravi, da je vest o zasedenju vasi po grških četaših na cesti v Berat velike važnosti za Italijo. Italijanska vlada je ugovarjala proti zasedenju Skadra; ententa se je temu pridružila. Dogovor med Italijo in njenimi zavezniki proglašja črnogorsko zasedenje Skadra za ničeno in neveljavno. Istočasno je Italija ugovarjala proti srbskemu zasedenju Elbasana. Sicer obstoji laško-srbski dogovor, ki priznava Srbiji dohod od Adrije, najbrže skozi Drač, toda pristanišče se ji more dovoliti šele po vojni. Najtežje pa je vprašanje Berata, ker to ozemlje meji na Valono in leži v zaledju ozemlja, katero je zasedla Italija. Zato Italija ne more priznati zasedenja od strani grških četašev. Italijanska vlada čaka zanesljivih poročil, in če bodo pod potrdjene, bo zahtevala od Grške izjavo, ker bi v tem slučaju bili kršeni sklepi londonske konference. Tudi bo Italija odločno nastopila proti Turčiji, s katero stoji v neljubem razmerju. Italija si želi jamstva glede ravnanja z italijanskimi podaniki v Turčiji in glede intervencije turških elementov v Libiji.

Grška in Italija.

Rim. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča iz Bara: Proti Beratu prodirata dve močni koloni grških čet in po Grških organiziranih čet na dveh cestah. Severno nad Beratom so zasedli več vasi. List smatra to za neoportuno in graje vredno in svetuje Grški, naj se zanima za druge stvari, kakor pa da dovede do kritičnega položaja v ozemlju, katerega pripadlosti ne bodo nikdar določala gotova dejstva, marveč bodo to določale evropske velesile in v prvi vrsti Italija, ki je interesirana v Albaniji osobito v valonskem odseku.

NA GRŠKEM UVRSTE V ARMADO TUJCE.

Iz Aten se poroča, da je vojno ministrstvo odredilo, da se uvrste v armado oni tujci, ki stalno bivajo na Gr-

Devin.

škem in ki v svoji domovini še niso služili pri vojnikih.

Razna poročila.

OTVORJEN POŠTNI PROMET NA POLJSKEM.

Dunaj, 3. julija. (Kor. ur.) V po avstro-ogrskih četah zasedenih delih Poljske je bil odprt c. in kr. etapni poštno-brzojavni urad za zasebni pošt-in brzojavni obrat.

BELGIJSKI PARNIK »BODNOGNAT« FOTOPLJEN.

London, 4. julija. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Belgijski parnik »Bodnognat« je bil potopljen pri Scilly otokih. Posadko, 18 mož, so izkrcali v Fal-mouthu.

DANSKO POSOJLO.

Kodanj, 2. julija. (K. u.) Finančni minister je predložil državnemu zboru zakonski načrt o najetju šodstotnega državnega posojila 60.000.000 kron po državnih zakladnicah, ki zapadejo 1. avgusta 1925. Izdajo se po kurzu 99 odstotkov.

ANGLEZI KONTROLIRAJO HOLANDSKO TRGOVINO.

Rotterdam, 26. junija. Londonska uradna »Gazette« prepoveduje vsak izvoz blaga na Nizozemsko. Izvoz je dovoljen le na holandski prekomorski trust in na osebe, ki so dobile posebno dovoljenje za uvoz gotovega blaga.

POSLEDICA PODMORSKE VOJSKE NA ANGLEŠKEM.

Newyork. »Philadelphia Gazette« poroča iz Londona, da je vsled nemške podmorske vojske padel uvoz pšenice na Angleško več kot za polovico. Moka na Angleškem je pri toni 30 do 40 šilingov dražja kakor v Nemčiji.

POSVETOVANJE SKANDINAVSKIH DRŽAV.

Kodanj. V četrtem tednu meseca julija zboruje v Kodanju konferenca skandinavskih vlad.

Ljubljanske novice.

Iz 25letnico mašništva je včeraj obhajal vpokojeni mornarični superior č. gosp. Karol Kokoč, ki deluje tačas v c. in kr. rezervni bolnišnici v obrtni šoli v Ljubljani. Slovesnost se je vršila v obrtni šoli sredi med ranjenci; pri sv. maši so pele učenke obrtne šole (šivalni oddelek) in podčastniki tamkajšnjega sanitetnega moštva.

Iz italijanskem ujetništvu v Cremoni se nahaja operni pevec g. Jan Persl, so-prog operne pevke gospe Mariči Persl.

Iz Med italijanskimi ujetniki, ki so internirani v Ljubljani, se nahajajo tudi trije italijanski duhovniki-vojaki. Zaprošili so, da bi se jim dovolilo maševati.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil Janez Račič, bivši pasarski pomočnik g. Kregarja. Služil je pri domačem 27. dom. polku. Bil je ves čas na severnem bojišču. Piše, da so ga Rusi 24. marca ujeli. 6. aprila je pisal, da so na potu v notranjo Rusijo. Dopisnica je dospela 27. junija v Ljubljano. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil ljubljanski mitniški paznik Avgust Novak.

Iz škodljivka-podlasica se je pojavila na Prulah in Opekarski cesti ter začela preiskavati drvarnice, kurnike in sploh prostore, kjer se nahaja kuretnina. Napravila je že precej škode pri piščancih, mladih zajcih in jajcih (pri zadnjih menda sodeluje tudi dihur). Piščancem in zajčkom popije kri ali jih pa tudi odnese proti Ljubljani. Škodljivka se je vgnedila pri Ljubljani v kamenju, ki je tam navoženo

za razna delav strugi in bi jo bilo dobro (jih je gotovo več) ujeti, sicer se bode zarod razmnožil in delal po tamošnjem okolišu pri kuretnini in zajcih občutno škodo in kadar bode pečenke tukaj zmanjkalo, se bodo čveteronožni krvosei preselili pa drugam.

Iz Pozor! Obrtniki in trgovci se opozarjajo, da se je pričel rok dolžnosti naznanila nepodelane ovčje volne 1. t. m. in da se ima v 8. dneh po stanju od 1. t. m. odposlati oblastvu. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata.

Iz ruskega ujetništva nam je pisal praporščak Franc Tertinek. Pravi, da ne dobi iz domovine nobenega odgovora, kljub temu da je pisal že več pisem svojcem. Od 26. januarja 1915 se nahaja v ruskem ujetništvu v Balakovem ob Volgi, gubernija Samara. Piše da je zdrav. Pismo je bilo oddano 23. maja v Balakovem.

Iz Grda razvada in šola. Pod tem naslovom piše »Slov. Učitelj« v svoji zadnji številki: »Na raznih potih in celo na travnikih zunaj mesta vidimo pogostoma razbite steklenice od piva. Ukoreninila se je med nekatere sloje ne kaj priporočljiva navada, da izpraznjene steklenice mečejo ob tla. Ti prevzetneži pač ne pomislijo, da škodujejo s tem največ sebi, kajti pivovarji se odškodujejo s tem, da vare slabše pivo oziroma povišajo cene. — Tudi šolski otroci prav radi postavijo najdeno steklenico kot tarčo ter jo obmetavajo s kamni. Primeri se raditega večkrat, da si bosonožci z razbito steklenico celo obrežejo noge. — Pred več tedni smo čitali prošnje, naj se nabirajo prazne steklenice, ker so posestniki mineralnih vod pripravljani dajati zdravilno vodo vojaškim bolnicam brezplačno. — Šolska mladina potrebuje torej tudi v tej zadevi primerne pouka, obenem naj se pa še posebej opozori, kako škodljive so alkoholne pijače zlasti — mladini! — Pri tej priliki bodi tudi omenjeno, kakšno škodo se s tem napravlja kolesarjem, ako leže po raznih potih razbiti kosci stekla, katerim raditega velikokrat popokajo cevi, katere bi lahko ostale še dolgo časa v dobrem stanju. V tem dejanju se vidi očitna zlobnost in škodoželjnost! To je več kot graje vredno!

Iz Mestna zastavljajnica ljubljanska naznanja slavnemu občinstvu, da se vrši redna mesečna dražba, in sicer dne 15. julija 1915 za v aprilu in maju 1914 zastavljenih dragocenosti, dne 16. julija pa za v juniju in juliju 1914 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.), vršeci se vsak dan od 8. do 12. ure dopolne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji dan za stranke pred dražbo.

Iz »Gospodična Feldgrau«, vesela komedija iz vojaškega življenja, danes v »Kino Central« v deželnem gledališču.

Iz »Imel sem tovariše...« Drama. Iz dnevnika vojaškega prostovoljca. Danes v »Kino Central« v deželnem gledališču.

Dnevne novice.

+ Plemenit čin. — Za slepce! Te dni je blagi človekoljub, ki noče biti imenovan, deželnemu odboru kranjskemu izročil znatno vsoto deset tisoč kron z odmembo, da se vsota porabi za ustanovitev zavoda za slepce iz Kranjskega in drugih slovenskih pokrajin. Velikodušnost je narekovala blagemu možu ta čin, ki bo ostal oveko-večen v srcih onih revežev, ki pogrešajo vid, najdražje na svetu. Blagemu dobrotniku bodi izrečena tem potom najtoplejša zahvala! Naj bi dobil mnogo posnemalcev, da se čimprej uresniči plemeniti namen!

+ »Goriška zveza« in »Centralna posojilnica« obveščata tem potom goriške Slovence, da sta prenesla svoja urada v prostore »Zadružne zveze« v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38. Urada poslujeta

vsak delavnik od 8. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne. Urad »Centralne posojilnice« v Gorici je začasno zaprt, oni »Goriške zveze« do nadaljnjega ukrepa še odprti.

+ Zadeva dr. Turšiča. Kakor znano, je bil g. polkovni zdravnik dr. Turšič iz Maribora v vojaški sodni preiskavi obdolžen kršenja svojih dolžnosti in pa motenja javnega miru. Dolga in zelo natančna preiskava je pa dosegla popolno nekrivdo gospoda polkovnega zdravnika, vsled česar je vojaško sodišče brez razprave postopanje ustavilo.

+ Izpred vojaškega sodišča. Poroča se nam, da je vojaško sodno postopanje proti preč. gosp. Jakobu Ukmarju, gimn. kateheti v Trstu ustavljeno, ker se je izkazala njegova popolna nekrivda.

+ Zvišane porabne količine žita. V § 1. ukaza ministra za notranje stvari z dne 28. junija 1915, drž. zak. št. 182, za gotove kategorije prebivalstva določene zvišane porabne količine žita in mlinjskih izdelkov se smejo porabljati od 4. julija 1915 naprej.

— Iz železniške službe. Pri državni železnici je bil titularni svetnik Nikolaj Polyak, načelnik progo vzdržujočega oddelka Rudolfovo, povišan za državnoželezniškega svetnika, Karol Mazanec pl. Engelhardswall, komisar v železniškem vodstvu Rudolfovo, je dobil naslov nadkomisarja. — Pri južni železnici so bili povišani za nadrevidente revidenti Jakob Prek v Litiji, Valentin Stroj, postajni načelnik v Borovnici, Franc Ostermann v Ljubljani glavni kolodvor in Rudolf Jakhel, postajni načelnik v Zalogu.

— Iz politične službe. Uradni list objavlja: Na podlagi pooblastila od ministra za notranje stvari je tržaški namestnik poklical c. kr. namestništvenga svetnika Rebeke v Gorici v službovanje pri c. kr. namestništvu ter poveril vodstvo c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici c. kr. okr. glavarju v Tolminu, baronu Robertu Baummu pl. Appelschhofnu, c. kr. namestništvengu tajniku baronu Karlu pl. Hohenbühelu v Trzinu pa vodstvo c. kr. okrajnega glavarstva v Tolminu.

— Vojno odlikovanje. Nj. Velikanstvo presvetli cesar je imenoval izven ture majorja Boguslava viteza pl. Mihaliča za podpolkovnika v c. in kr. 7. pešpolku. Gosp. podpolkovnik Boguslav vitez pl. Mihalič je bil že meseca oktobra 1914 za njegovo uspešno in hrabro vedenje pred sovražnikom na severnem bojišču odlikovan z redom železne kroge III. vrste. Njegov oče Franc Mihalič si je pridobil kot nadporočnik v bivšem c. kr. gradščanskem mejnem polku št. 8, zdaj c. in kr. pešpolk št. 70, za uspešno in hrabro vedenje dne 24. junija 1859 v bitki pri Solferinu enak red ter je bil kasneje povzdignjen v viteški stan. Gosp. podpolkovnik Boguslav vitez pl. Mihalič je nečak magistratnega komisarja v pok. g. Jurija Mihalič, kateri je že blizu 40 let načelnik veterancev v Ljubljani.

— Hermengild Wagner, znani vojni poročevalec »Reichspost« v balkanski vojni, je padel kot nadporočnik junaške smrti ob Prutu. Junaku peresa in orožja časten spomin!

— Odlikovan orožniški stražmojster. Za dolgoletno, zelo uspešno službovanje sta bila odlikovana stražmojstra Jožet Kozuh in Franc Zihnerl, oba od deželne orožniškega poveljstva št. 12, s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

— Strokovni učitelj Zidanšek ranjen. V bojih pri Okni v Bukovini je bil dne 21. junija ranjen v desni bok strokovni učitelj Josip Zidanšek.

— Pomankanje kruha v Gorici. Že več časa v Gorici sploh ni dobili kruha. Pekarne so zaprte. Pristojne oblasti naj bi v tem oziru kaj primerne ukrenile.

— Padel je na južnem bojišču pri Gorici junaške smrti učitelj Valentin Terčon, doma iz Mavhinj na Krasu. Zadet je bil smrtno v glavo. Celih deset mesecev se je boril na srbskem bojišču in bil tudi tam odlikovan s svetinjo za izredne hrabrosti proti sovražniku.

— Čevljarska zadruga iz Mirne pri Gorici se je naselila v Gorici.

— Smrt na bojnem polju. Rodbino c. in kr. višjega poslovođe v vonjem arzenalu g. Srečka Cotiča je zadel hud udarec. Njegov sin, oziroma brat Stanislav, 19leten absolvent trgoveške akademije, je padel kot enoletni prostovoljec na bojnem polju pri Kosmierzynu na Dnjestrju. — Sin Feliks, c. kr. poročnik przemyslske posadke, je v ruskem ujetništvu.

— »Narodni Listy« niso ustavljeni. Kakor poroča sobotna »Zeit«, ni resnična vest »Vossische Zeitung«.

Iz Nov hrvatski dnevnik »Hrvatski list« je pričel izhajati v Pulju.

— G. Zvonimir Strmec, tenorist hrvaškega dež. gledališča, je za pet let angaževan na »Residenztheater« v Draždanih. Te dni odpotuje iz Zagreba.

— Sliko prve uplenjene laške zastave, katero so zaplenili Hrvatje, priobčuje zagrebški »Ilustrovani list«.

— Smrt na kosa. Umrl je v Gorici po kratki boleznj Ivan Simčič, ora-

poročak v 155 črnovojniškem bataljonu in medicinalec. Il je sin višjega blagajnika pri Montu v Gorici. — Umrli je v Šenpetru pri Gorici učiteljica Bavcon.

— **Iz seznama izgub št. 201.** Nadporočnik Josip Huber, jezdeča črnovoj. div. 1. eskadron, iz Bovca, ranjen.

— **Vojaške zadeve.** Major 97. pp. Adolf Turčič je spoznan vsled superarbitracije za nesposobnega v vojni službi in za sposobnega za krajevno službovanje. Prestavljen je nadporočnik 37. dom. p. Armič Bogoljub k 8. polj. top. p. in nadporočnik 13. dom. p. Bezjak Josip k 3. polj. top. polku.

— **Ilustrirani Glasnik** št. 45. ima sledeče slike: Iz bojev pri Plaveh. — Na Krnu. — Razrušeni most. — Z Rusko-Poljskega. — Nadvojvoda Evgen. — Luigi Cadorna. — Družina laškega kralja. — Šola za invalide. — Padli junaki. — Pri obedu. — Golob. — Strojna puška proti aeroplanom. — Strelni jarek. — Na Tirolskem. — Razkuževalnik.

— **Iz pisma vojaškega zdravnika,** nahajajočega se na bojišču, posnemamo po zagrebškem »Tagblattu« nastopni odstavek: »...Kadar se tako strelja, (padla je japonska granata) je mnogo, mnogo ranjenec. Nedavno je trajal boj štiri dneve in štiri noči. Oče (zdravnik je pisal svojim otrokom) je moral neprestano obvezovati. Vsem pomaga, kolikor le more: našim Hrvatom, Slovencem, Nemcem, Ogorom, kakor že prihajajo. Slovenci so tako lepi fantje! Za enega mi je bilo žal — brhek dečko od Postojne, šele 24 let. Nisem mu mogel več pomagati. Tako daleč od domovine je našel rani grob... Tudi Ruse obvezujem. Vsi so obili, širokopleči, trdni, zdravi, močni moške.

— **Umrli je v Slov.** Plajberku ugledni mož Andrej Wieser, oče poročnikov v rez. dr. Josipa Wieser in Gregorja Wieser.

— **Ranjen na severnem bojišču.** Gojenec knezoškofijskega zavoda Ivan Lipovšek, dijak VIII. gimnazijskega razreda, je bil na severnem bojišču dne 14. junija ob 2. uri zjutraj ranjen v levo nogo. Zdravi se v Košicah.

— **C. kr. poštni urad v Lazah pri Rudolfovem** se je v smislu odloka c. kr. trgovinskega ministrstva z dne 3. maja 1915, št. 8374/P. iz leta 1915. opustil s 30. junijem 1915. Za kraje Uršna sela, Dobni dol, Laze pri Rudolfovem, Gorenje Laze in Radodha, ki so bili dosedaj prideljeni dostavljanemu okraju poštnege urada v Lazah pri Rudolfovem, se je ustanovila dne 1. julija 1915 v Uršnih selih poštna nabiralnica, ki ima zvezo s poštним omrežjem po dnevno dvakratni pešpošti na kolodvor Uršna sela—Toplice k vlakom železniške proge Rudolfovo—Bubnjarci.

— **Pogrešan.** Hojkarjevi iz Srednje vasi pri Polhovem Gradcu so pisali svoemu sinu Ivanu dopisnico na vojno pošto št. 32. Dotična dopisnica pa je prišla nazaj v Polhov Gradec z uradno označbo: »vermißt«.

— **Najvišje cene mleka v Budimpešti** so določili v veletrgovini s 36, v drobni prodaji s 44 vin. in v steklenicah s 44 vin. liter.

— **Žrebanje avstrijskih kreditnih srečk iz leta 1858.** 300.000 kron serija 2427, št. 12; 60.000 kron serija 217, št. 44; 30.000 kron serija 2525, št. 95; po 10.000 kron serija 196, št. 87 in serija 3389, št. 6.

— **Žrebanje srečk Rdečega križa** 30.000 kron je zadela serija 9892 št. 26.

Upori indijskih čel.

Carigrad. Vsa zasebna poročila trde, da so se indijske čete v Indiji uprle. Pridružile so se jim tudi velike ljudske množice, ki so osobito v Madrasu plenile, rušile in zažigale cerkve in hiše zasebnikov. Umrjenih je bilo 19 visokih upravnih uradnikov. Dva bataljona, ki bi bila morala v Evropo, sta postrelila častnike.

Napad na ameriškega milijarderja Morgana.

London, 4. julija. (Kor. ur.) »Reuter« poroča iz New Yorka: Neki mož je napadel bankirja T. Morgana. Dvakrat je streljal nanj in je obakrat zadel. Ena krogla je prodrla Morganu prsi, druga stegno. Napadalec so prijeli. Oblasti so izjavile, da se je predvčerajšnjim zvečer skril v Morganovi hiši.

New York, 4. julija. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Morgan je bil napaden v svojem poletnem stanovanju ob 9. uri zjutraj. Uradniki, ki so prišli napadalec, pripovedujejo, da je nemškega pokolenja in pripravljen žrtvovati svoje življenje, da pripomore h koncu vojske. Ko je bil zaslišan, je izpovedal, da nima osebno nič proti Morganu in da ne želi drugega, kakor da govori z Morganom. Zdi se, da je mož umoboln. Po poznejših poročilih se je peljal

napadalec z železnico v Glencove, kjer je najel avto in se je odpeljal v Morganovo hišo. Vratarja, ki mu je odprl, je vprašal, če more govoriti z Morganom in je izjavil, da je star Morganov prijatelj. Ko so mu zabranili vstop, je grozil vratarju z revolverjem, vdrl je v posostvo in je streljal na Morgana, ki je korakal skozi dvorano. Poleg Morganovega vrta so našli zaboj dinamita, ki ga je prinesel mož s seboj.

New York, 4. julija. (Kor. ur.) Pri zaslišanju je izjavil napadalec na Morgana, da je bil od zgoraj naveden na napad. Pri njem so našli vsakovrstne razstrelilne snovi in revolver. Mož se piše Frank Hol in je nemški profesor na vseučilišču v Cornwellu. Morganovo stanje je ugodno.

Dopis iz Clevelanda.

Strašno sedanje svetovno vojsko čutimo tudi v Ameriki vedno bolj. Zato se je pred par dnevi vršilo v Clevelandu zborovanje Lige za svetovni mir — World Peace Congress. Nad 600 delegatov se je zbralo iz vseh delov Amerike. Poprejšnji predsednik William H. Taft je bil eden izmed govornikov. — Veliki rudarski štrajki, o katerem je svoječasn »Slovenec« sporočil, je bil ta teden končan. Delavci so dosegli svoje zahteve glede na povišanje plače, na drugi strani so pa popustili več svojih zahtev, ki so jih v začetku stavili rudniškim lastnikom. Nad 13.000 delavcev se bo bližnje dni vrnilo na delo v rudnike. Zaradi tega je zavladalo v rudarskih krogih veliko veselje, ko se je o sklenjenem miru raznesla vesela novica. Povsod so bili sklicani shodi, da delavci odobre predložene sklepe zastopnikov obeh strank. Ta teden se mudi v našem mestu Georg A. Gaston, glavni zastopnik angleške vlade, da napravi pogodbe s tvrdkami za dobavo raznih avtomobilov za angleško vlado. Tudi ruska vlada je naročila pri tukajšnji avtomobilni tvornici White 300 velikih vojniških avtomobilov. Razen tega je Rusija naročila v Ameriki 5.000.000 šrapnelov in granat za povprečno ceno 17,85 dolarjev za kos ter za 21.724.400 dolarjev smodnika in jekla. Canadska družba bo naredila okroglo 25 odstotkov dobička. V ponedeljek dne 31. majnika se bo praznoval takozvani »Decoration Day«. Na ta dan se krasijo grobovi onih, ki so se bojevali za edinstvo Združenih Držav. Boj je trajal od l. 1861. do l. 1865., katerega najvažnejši vzrok je bilo suženstvo črnecv, ki so jih kapitalisti jugovzhodnih držav importirali iz Afrike in jih rabili za obdelovanje obširnih zemljišč, na katerih se je prideloval bombaž in tobak. Severno prebivalstvo, ki ni bilo v sličnih razmerah, ampak je bilo bolj industrijsko, je gledalo že dalj časa postrani suženjske razmere na jugu. Volitveni izid l. 1860., ko je bil izvoljen za predsednika Z. D. Abraham Lincoln, pa je provzročil, da se je odcepila država S. Carolina od Združenih držav. Za njo so prišle kmalu še druge države, in ni bilo dolgo, ko so izprevideli predsednik in njegovi pomočniki, da gre tu za obstanek. Lincoln je dal sklicati armado 75.000 mož in se je vnel besen boj med United States in pa Confederate States, t. j. južnimi državami, ki so se po odpadu United States med seboj združile. Mnogo mož je padlo na obeh straneh, ali »U. S.« so bile dokaj močnejše in so v majhnem času obkrožile svoje upornike. Južne države niso mogle več pošiljati svojih produktov v Evropo (po veliki večini bombaž) in so bile tako rekoč izstradane in oslabiljene. Poslednje leto pred vojsko so razposlali za 192 milijonov bombaža. Po preteku treh let pa je padla pošiljatev pod 5 milijonov. V bojih so bolj in bolj izgubljali, dokler niso bili primorani, da so se navsezadnje vdali. Stroški so bili od sile veliki na obeh straneh kakor je še vedno bilo pri bojih in prepirih. Obe stranki sta na izgubi. Boj pa je pripomogel k temu, da je zveza med državami in deželami močno utrjena. Črnci so prosti in suženstvo med civiliziranimi narodi je za vselej padlo. Velika hrabrost se je pokazala na obeh straneh. Zato dandanes polagamo vence vsako leto na grobove padlih mož obeh strank. — Zadnje nedeljo smo priredili clevelandski Slovenci gledališko igro v prid šolske mladine. Igra se je prav dobro obnesla in je pomnožila šolsko blagajno za blizu 200 dolarjev. Sploh se v Ameriki pridno prirejajo izvirne slovenske gledališke predstave, kar je jako umestno in pametno, ker se z dobrimi igrami blaži srce in budi narodna zavest. — Zdaj pa še nekaj o beli ženi med ameriškimi Slovenci in Slovenkami. Umrli je John Bukovnik vulgo Primec v starosti 54 let, doma iz Senčurja pri Kranju, kjer zapušča žalostno ženo ter petero nepreskrbljenih otrok, v Ameriki pa dva odrasla sina. Umrli je Ana Koren, doma iz Žužemberka, kjer je imela več let trgovino. Rajna je bila jako priljubljena žena. Tukaj zapušča dva sinova in dve hčeri. Za njo je odšla v večnost Marija Potočin doma iz Burgdorfa pri Celju, kjer zapušča očeta in dva brata.

Tukaj zapušča soproga, sinčka in sestro. Rajni je bilo šele 28 let. V enaki starosti je umrla tudi Antonija Volf, doma iz Kroppe na Gorenjskem, kjer zapušča očeta in enega brata. V Ameriki je živela 9 let. Tukaj zapušča moža in drobno deco ter enega brata. Umrli je nadalje Anton Benatič, imajoč 40 let, doma iz Pulja. Zapušča žalostno ženo in dva brata. V Newburghu je umrla 24 let stara Frančiška Modrič. Na sušici je umrl Janez Skuly iz vasi Kalishe na Kranjskem. V Ameriki je bil 15 let.

NOVI ZEMLJEVIDI BOJIŠČ.

Italijansko bojišče. Ako ob časniških poročilih nimamo pri roki zemljevida, nas bojne novice ne morejo prav zanimati in nimamo pravega užitka. Vse drugače, ako zasledujemo potek boja tudi na karti. Za sedanje boje v naši bližini sta izšla dva nova natančna zemljevida (55×80 cm) z naslovom »Freitagskarte der österreichisch-ungarischen Grenzgebiete« (Freitagov zemljevid avstrijskih in italijanskih obmejnih krajev) z obsegom: Milan—Inmost — Ljubljana — Lušin, in Freitagskarte der österreichisch-ungarischen Küstenländer« (Freitagov zemljevid avstro-ogrskih primorskih dežel) z obsegom: Trst do Bara, Bosna, del Hrvatske in del italijanskega obrežja do Jakina (71×90 cm). Zemljevida sta natančna, imata tudi posamezne manjše kraje znamenovane ter sta izdelana v sedmerih barvah. Naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena vsaki 1 K 20 v, po pošti 10 v več.

Poleg že naznanjenih Freitagovih zemljevidov se dobe v Katoliški Bukvarni tudi sledeči vojni zemljevidi:

Ravensteins Nachdruck der italienischen Generalstabskarte von Ober-Italien. Obsega tudi celo Istro, Kranjsko, del Dalmacije, Koroške, južne Tirole itd. Zelo pregleden zemljevid v merilu 1 : 500.000. Cena 2 K 4 vin, po pošti 20 vin. več.

Langhans: Italienischer Kriegsschauplatz. V merilu 1 : 1.500.000. 1 K 36 v, po pošti 20 vin. več.

Reliefkarte der österreichisch-italienischen Grenzgebiete. 34 vin.

Zagotovljen dobiček

Trgovski pomočnik išče kompanjona, ki je lahko ženska z 4—6000 kron, da se prične za Ljubljano nova obrt. Ponudbe na upravništvo Slovenca pod šifro »Nova obrt.« 1355 2

Potrli globoke žalosti javljamo pretužno vest, da je umrl naš iskrenoljubljeni soprog, oče in brat

JOŽEF MAVEC

posestnik, trgovec in gostilničar

dne 4. julija po kratki mučni bolezni.

Pogreb se vrši dne 6. julija ob 9. uri dopoldne v Borovnici.

Laze pri Borovnici, 4. julija 1915.

1347 Žalujoči ostali.

Otvoritev trgovine dne 1. julija 1915.

Splošni zavod za uniformiranje

Back & Feh1

Ljubljana, Stari trg 8, ob cestni železn.

Izdelovanje svitlo-rujavih in zelenkasto-rujavih (zele-nih) uniform iz platna in volne. — Zaloga vseh opravnih predmetov in čepic.

Centrala:
Dunaj IX./1.

Podružnice:
Trst, Krakov, Crnovice.

Kontorist

v starosti 32 let, vojašine prost, neoženjen, popolnoma več slovenskega in nemškega jezika, zmožen povsem enostavnega in dvostavnega knjigovodstva, izvežban sploh v vseh, v komptor spadajočih delih z večletno prakso, išče proti mali odškodnini primerne službe. Vstop lahko takoj. Sprejme mesto tudi na de-želi. Cenjene ponudbe sprejme iz vljudnosti upravni štvo »Slovenca« pod »Vs. rajnost 1313«.

Prodajalka

specerijske stroke se sprejme v večjo trgovino na deželi pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod šifro E. H. K. 1315

Trgovski učenec

se takoj sprejme v trgovini A. Pichler v Slov. Bistrici. — Obiskovati mora tukaj trgovsko šolo, kar je velikega pomena. 1354

Kupi se po najnižji ceni 308 garnitur

perila

(sraje, spodnjih hlač in cunj za noge). Ponudbe pod G.-B.-D. Podbrdo, Goriško. Termin do 12. julija. 1353

Podkovska šola c. kr. kmetijske družbe Kranjske išče enega ali dva

kovaška pomočnika

vojašine prosta. Vstop takoj. Plača po dogovoru. 1333

Stanovanje

se išče v Celju ali kakem drugem kraju na Spod. Štajerskem. Zeli se 2 sobi in kuhinja brez pohištva, ali pa soba in kuhinja meblirano za mesec avgust. Ponudbe pod šifro M. S. 1305 na upravo »Slovenca« pod št. 1298.

Skladiščnik

srednje starosti, vojašine prost, ki je tudi dovršil trgovski tečaj, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi spremeniti službo s 1. avgustom. Sprejme tudi delo v pisarni. Cenjene ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod št. 1298.